

ŠIANDIEN JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTIJŲ PREZIDENTO RINKIMAI

JAV SEKRETORIUS: BEVIZIS REŽIMAS - LIETUVOS VERTINIMAS

Vilnius, spalio 30 d. (ELTA). Jungtinių Valstijų valdžios sprendimas nuo lapkričio 17 dienos nereikalauti vizų iš Lietuvos piliečių atspindi šalies pažangą, bet to negalima traktuoti kaip atlygio už Lietuvos paramą Vašingtono politikai, Eltai sakė į Lietuvą atvykęs JAV teritorinio saugumo sekretorius Michael Chertoff.

Po susitikimo su prezidentu Valdu Adamkumi JAV pareigūnas pabrėžė, kad Lietuvos įtraukimas į Vizų atsisakymo programą yra reikšmingas žingsnis plėtojant Lietuvos ir Amerikos santykius. "Tai reiškia, kad Lietuva, kaip ir visos kitos Europos šalys, jau dalyvaujančios programoje, yra traktuojamos kaip lygios su Jungtinėmis Valstijomis", - sakė M. Chertoff. JAV sekretorius patvirtino, kad **pirmieji keliautojai iš Lietuvos be vizų į JAV galės įvažiuoti lapkričio 17 dieną.**

Tačiau pagal Kelionių į JAV supaprastinimo programą gana griežti reikalavimai išliks - prieš išvykstant reikės registruotis Elektroninėje leidimo keliauti sistemoje ir net gavus patvirtinimą nebus garantijos, kad pilietis tikrai bus įleistas į Jungtines Valstijas. Be to, į JAV bus galima važiuoti tik turint biometrinį pasą, o viešnagės trukmė negalės viršyti 90 dienų, taigi bevizio režimo galimybėmis negalės pasinaudoti už Atlanto norintys studijuoti studentai.

Saugumo reikalavimai yra labai svarbūs ir mes esame dėkingi, kad Lietuva yra tikrai tvirta JAV sąjungininkė, tačiau tikrai ne tas nulėmė Lietuvos įtraukimą į programą", - sakė M. Chertoff.

Spaudos konferencijoje kartu dalyvavęs vidaus reikalų ministras Regimantas Čiu-



Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus priėmė Vilniuje viešintį Michael Chertoff, JAV teritorinio saugumo sekretorių (US Homeland Security) su John A. Cloud, JAV ambasadoriumi Lietuvai.

www.president.lt

paila pasidžiaugė, kad bendromis Užsienio reikalų ir Vidaus reikalų ministerijų pastangomis pavyko įtikinti JAV, jog Lietuva yra tinkamai pasirengusi dalyvauti bevizio režimo programoje.

Paraiškas rekomenduojama pateikti prieš dvi savaites iki planuojamos kelionės. Leidimas keliauti, jei jo galiojimas nenutraukiamas, galioja dvejus metus nuo išdavimo datos arba iki paso galiojimo pabaigos. Pasas turi būti biometrinis. Tokie pasai Lietuvoje išduodami nuo 2006 metų rugpjūčio 28 dienos. Jei pagal elektroninę sistemą leidimas keliauti nebus suteiktas, asmuo privalės kreiptis dėl vizos į JAV ambasadą. M. Chertoff pripažino, kad asmenims, kuriems kada nors anksčiau buvo atsisakyta išduoti vizą, leidimą keliauti į JAV gauti bus sunkiau. "Toku atveju rizikos laipsnis padidėja".

RUSIJOS, INDIJOS IR KINIJOS STIPRĖJIMAS NAUJA GLOBALINĖ SISTEMA

Tarptautinio konflikto tikimybė padidės per ateinančius du dešimtmečius, nes Kinija, Indija ir Rusija stiprėja ir konkurencija dėl išteklių didėja, mano JAV nacionalinės žvalgybos direktorius Mike McConnelli.

Ateinantys 20 perėjimo prie naujos tarptautinės sistemos metų bus kupini rizikos ir iššūkių dėl kylančių šalių stiprėjimo ir

istorinio turtų ir ekonomikos pajėgumų perėjimo iš Vakarų į Rytus, sakė jis ketvirtadienį per spaudos konferenciją Tennessy valstijos Nashville mieste.

"Strateginis rungtyniavimas, labiausiai tikėtina, vyks dėl prekybos, demografijos, priėjimo prie gamtinių išteklių, investicijų ir technologinių inovacijų", -

(Nukelta į 2 psl.)

PASIRAŠYTI NATO PLĖTROS PROTOKOLAI

Washington, DC, spalio 28 d. JAV prezidentas George W. Bush, Baltuosiuose rūmuose Centrinės ir Rytų Europos koalicijos (Central East European Coalition - CEEC) vadovams padėkojo už paramą stiprinant NATO ir skatinant organizacijos plėtrą. Susitikimas su CEEC organizacijų atstovais įvyko prieš iškilmes, kurių metu prezidentas G. W. Bush pasirašė stojimo protokolus, padedančius Kroatijai ir Albanijai vienu žingsneliu priartėti prie

NATO narystės 2009 metais.

Jungtinis Baltijos Amerikos nacionalinis komitetas (Joint Baltic American National Committee - JBANC) ir jo dukterinės organizacijos CEEC nariais tapo 1993 m., įkūrus šią organizaciją. Šiandien CEEC sudaro 19 JAV nacionalinių etninių organizacijų, atstovaujančių per 20 mln. Amerikos gyventojų. Susitikime su prezidentu G. W. Bush CEEC atstovavo Marju Rink-Abel ir Mati Koiva iš JAV Estijos naciona-

linės tarybos, Gustavs Plato ir Peteris Blumbergs iš JAV Latvijos sąjungos ir JBANC atstovas Kari Altai, o taip pat - Amerikos lietuvių tarybos atstovė Monika Ramanauskaitė ir JAV Lietuvių Bendruomenės atstovai Vytautas Maciūnas ir Stephanie Urban.

JAV prezidentas su 33 CEEC nariais kalbėjosi apie NATO ateities planus, jo vyriausybės uždavinius ir pasiektus rezultatus. G. W. Bush padėko-

(Nukelta į 5 psl.)

LIETUVOS PARTIJOS PASIDALIJO PORTFELIUS

Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai (TS-LKD), Tautos prisikėlimo partija, Liberalų sąjūdis, Liberalų ir centro sąjunga paskelbė pasiskirsčiusios ministrų ir Seimo pirmininko postais. Premjerą ir septynis ministrus siūlys TS-LKD. Derybininkai taip pat paskelbė, jog vadovauti Vyriausybei oficialiai bus siūlomas Andrius Kubilius.

TS-LKD taip pat vadovaus Finansų, Krašto apsaugos, Socialinės apsaugos ir darbo, Užsienio reikalų, Žemės ūkio, Ūkio bei planuojamai kurti Energetikos ministerijoms. Seimo Pirmininko postas atiteko Tautos prisikėlimo partijai, tačiau kas konkrečiai galėtų eiti šias pareigas - neatskleidžiama.

TEISMAS NURODĖ PRIIMTI IEŠKINĮ RUSIJAI DĖL ŽUDYNIŲ RAINIUOSE

Kauno apygardos teismas privalės priimti Lietuvos Nepriklausomybės akto signataro Liudviko Simučio ieškinį Rusijai, kuriuo jis siekia apginti istorinį teisingumą dėl ypač žiaurių Rainių žudynėse nukankinto jo tėvo Adomo Simučio žūties.

400 tūkst. eurų atlyginimą

Tautos prisikėlimo partijai taip pat atiteko 2 ministerijų - Aplinkos apsaugos ir Kultūros - vadovų postai.

Liberalų sąjūdis skirs Susisiekimo, Švietimo ir mokslo, Teisingumo ministerijų vadovus, Liberalų ir centro sąjungos atstovai vadovaus Sveikatos apsaugos ir Vidaus reikalų ministerijoms.

LGITIC

prisiteisti norinčio L. Simučio skundą dėl atsisakymo priimti ieškinį penktadienį patenkino Lietuvos apeliacinis teismas.

Buvęs partizanas siekia įrodyti, kad Rusija privalo atsakyti ir dėl jo paties patirtų kančių - Lietuvos laisvės kovos Sąjūdžio veikloje dalyvavęs L. Simutis ištremtas į Mordoviją 25 metams su turto konfiskacija bei teisių atėmimu 5 metams.

Kauno apygardos teismas ieškinį buvo atsisakęs priimti nagrinėti, nes atsižvelgė į kitą bylą, kurioje iš Rusijos buvo siekiama prisiteisti žalą dėl neteisėtų TSRS represinių institucijų veiksmų. Teismas

(Nukelta į 8 psl.)

N.SARKOZY PATINKA VADOVAUTI

Nicolas Sarkozy nori tapti euro zonos vadu. Prancūzijos prezidentas išnaudoja finansų krizę tam, kad įtikintų Europos Sąjungą jos rėmuose sukurti ekonominį padalinį, susidėnantį iš euro zonos valstybių vadovų. Žinoma, jam vadovautų jis pats.

Prancūzijos prezidentas jau pradėjo Europos Parlamente intensyvią kampaniją savo sumanymui įgyvendinti, pasitelkęs savo komandos narius iš Eliziejus rūmų. N.Sarkozy teigimu, karas Gruzijoje ir kilusi finansų krizė parodė, kad susidarius sunkiai situacijai ES reikia stiprios vykdomosios valdžios, o po to, kai Airija per referendumą atmetė Lisabonos sutartį, neįmanoma išrinkti Europos Tarybos prezidento.

Tai, kad "eurolendo" vyriausybės pritarė jo parengtam bankų sektoriaus gelbėjimo projektui, skirdamos 1,8 mlrd. eurų, N.Sarkozy laiko geriausiu pavyzdžiu, kokia sukoordinuota tapo Europos politika jam pirmininkaujant. Rotacinis vadovavimas ES, kurį nuo Naujųjų metų turi perimti euroskeptiškai nusiteikusi Čekija, o po jos nenorinti įsivesti euro Švedija, nebus efektyvus kilus krizei situacijai.

Būtent todėl **Prancūzijos prezidentas norėtų išlikti ES vadu iki 2010 metų sausio**, nes tuomet pirmininkavimą perimtų Ispanija, kuri yra įsivedusi eurą. N.Sarkozy nori vadovauti iki 2010 metų ne tik euro zonai, bet ir Viduržemio jūros regionui, aiškindamas, kad nei Čekija, nei Švedija neprieina prie Viduržemio jūros.

Tačiau apie šį savo planą N.Sarkozy pats neinformavo Angelos Merkel, nes žino, kad Vokietija skeptiškai vertina jo sumanymą suformuoti "ekonominę vyriausybę", rašo Prancūzijos dienraštis "Le Monde". Tačiau žinodamas, kad Vokietijos kanclerei apie tai jau pranešta, jis laukia jos reakcijos.



Kai Vakarų bankai nebeteikia Rusijai finansinių paslaugų, Rusija kreipėsi į komunistinę Kiniją. Reuters žinių pranešimu Rusijos naftos kompanijos skolinasi 20-30 bilijonų dolerių iš Kinijos ir už tai mokės Kinijai du bilijonus naftos statinių per ateinančius 20 metų. Kinijos ministras pirmininkas Wen Jiabao Maskvoje, kairėje, tarėsi su Rusijos min. pirmininku Vladimir Putin spalio 28 d. V. Putin nori mokėti rubliais ir juaniais, kad sumažėtų dolerio reikšmė.

Reuters



Į Paryžių, spalio 31 d. Prancūzijos prezidento N.Sarkozy kvietimu, atvyko Čekijos premjeras M.Topolaneck. Norima sumažinti įtampą, kuri atsirado po ginčo dėl pirmininkavimo ES.

Reuters

EUROPOS PARLAMENTAS PRIPAŽINO UKRAINOS BADMETĮ NUSIKALTIMU ŽMONIJAI

Spalio 23 d. Strasbūre priimtoje rezoliucijoje Europos Parlamentas pripažino 1932–1933 m. Ukrainoje dirbtinai sukeltą badmetį „baisiu nusikaltimu ukrainiečių tautai ir žmonijai“. Europarlamentarai taip pat paragino po Sovietų Sąjungos žlugimo atsikūrusias valstybes remiantis istoriniais dokumentais nuodugnai ištirti šio badmečio priežastis bei padarinius.

„1932–1933 m. Holodomoras, per kurį mirė milijonai ukrainiečių, buvo vykdomas pagal cinišką ir žiaurų Stalino režimo planą siekiant prievarta įgyvendinti Sovietų Sąjungos žemės ūkio kolektyvizacijos politiką nepaisant

Ukrainos kaimo gyventojų valios“, – pažymima EP rezoliucijoje. Parlamentas „griežtai smerkia veiksmus, nukreiptus prieš Ukrainos valstietiją“, taip pat reiškia užuojautą šios tragedijos metu nuketėjusiems Ukrainos žmonėms ir pagarbą nuo dirbtinio 1932–1933 m. bado mirusių asmenų atminimui.

Europarlamentarai „ragina šalį, atsikūrusias žlugus Sovietų Sąjungai, sudaryti sąlygas visapusiškai išanalizuoti savo archyvuose laikomus dokumentus, susijusius su 1932–1933 m. Holodomoru Ukrainoje, siekiant, kad visos jo priežastys ir visi padariniai būtų nustatyti ir nuodugnai ištirti“.

bernardinai.lt

„MASKVA KRYMO GYVENTOJAMS DALIJA RUSIJOS PASUS“

Sankt Peterburg, spalio 29 d. (LRT). Prancūzijos užsienio reikalų ministras Bernard Kouchner spalio 29 d. pranešė, kad Maskva dalija Krymo gyventojams Rusijos pasus tuo metu, kai Kijevas sako nepratęsiantis leidimo veikti Rusijos Juodosios jūros laivyno karinei bazei Sevastopolyje. „Visi žinome, kad jie ten dalija Rusijos pasus“, - ministras sakė duodamas interviu Rusijos laikraščiui *Kommersant*. Maskva konfliktuoja su Kijevu dėl Krymo atieties. Ukrainos valdžia pageidau-

ja, kad Juodosios jūros laivynas išsikeltų iš bazės Sevastopolyje, kai 2017 metais pasibaigs dabartinė bazės nuomos sutartis.

(Atkelta iš 1 psl.)

RUSIJOS, INDIJOS...

sakė M.McConnelli.

Jeigu dabartinės tendencijos išliks, apie 2025 metų Kinija bus pakeliui prie tapimo didžiausia pasaulio ekonomika, didele karine galia ir veikiausiais didžiausia pasaulyje gamtinių išteklių importuotoja, sakė M.McConnelli. Nuo jos mažai atsiliks Indija ir Rusija su turtais ir galia.

Ekonomikos augimas ir gyventojų skaičiaus didėjimas darys vis didesnį spaudimą strateginių išteklių, tokių kaip energija, maistas ir vanduo, kiekiui. "Tik pagalvokite apie tai: 1,4 mlrd. žmonių, neturinčių šių svarbiausių būtiniausių dalykų, sukels didelę įtampą pasaulyje - įtampą, su kuria teks kovoti pasaulinėms institucijoms ir didžiosioms valstybėms", - sakė M.McConnelli. "Atsižvelgdami į tokių veiksmų, kaip nauja globali tarptautinė sistema, didėjančią įtampą dėl gamtinių išteklių, ginklų platinimas ir kitus panašius įvykius, santalka, mes prognozuojame, kad konflikto tikimybė padidės", - pridūrė jis.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos vietinės rinktinės karių sąjungos vado pavaduotojas kapitonas K. Giedraitis, orkestrui sugrojus Lietuvos valstybės himną, Kauno karo muziejaus sode lyje pakėlė vėliavą ir su Kauno miesto meru A. Kupčinsku atidengė generolo Povilo Plechavičiaus paminklą tautos panteone Vytauto Didžiojo karo muziejaus sode lyje. Paminklą palaimino karių sąjungos kape-lionas, buvęs karys kun. Romualdas Šalčiūnas. Paminklo statybos organizatoriai yra Seimo narys Rytas Kupčinskas, jo sūnus Kauno meras A. Kupčinskas, Šaulių vadas plk. J. Širvinskas, paminklo skulptorius J. Sli-vinskas. Paminklui lėšas auko-jo Rinktinės sąjungos nariai iš savo kuklių pensijų.



Spalio 4 d. Vytauto Didžiojo Karo muziejaus sode lyje atiden-gtas ir pašventintas paminklas gen. P. Plechavičiui.

Povilas Plechavičius Pirmojo pasaulinio karo metu būdamas Rusijos kariuomenėje dalyvavo kovose su vokiečiais, aust-rais, vengrais ir turkais, buvo tris kartus sužeistas. Į Lietuvą grįžo 1918 m., turėdamas viršilos laipsnį. Matydamas iš Rytų keliama komunistinio perversmo pavojų atsikūrusiai Lietuvos valstybei dalyvavo 1926 m. valstybiniame perversme. Šis fak-tas dabar prosovietinės pakraipos istorikų ir politikų vertini-mas prieštarin-gai.

Jis ėjo atsakingas pareigas kariuomenėje ir 1929 m. buvo jam suteiktas generolo laipsnis. 1935 m. jo paties prašymu bu-vo išleistas į atsargą. 1940 m. sovietams okupavus Lietuvą, ge-rai žinodamas, kad bolševikai Lietuvos nepriklausomybę gy-nusius kovotojus naikina pirmiausiai, pasitraukė į Vokietiją. Na-ciams ir sovietams pradėjus karą, 1941 m. birželį generolas grį-žo į Lietuvą. 1944 m. vėl artėjant rusų okupacijai, ėmė organi-zuoti Lietuvos karius. Su vokiečių vadais 1944 m. vasarį pasi-rašė susitarimą įkurti lietuvių ginkluotąsias pajėgas (LVR), ku-rios veikė tik Lietuvos teritorijoje ir būtų pavaldžios generolui P. Plechavičiui.

Generolas 1944 m. Vasario 16-ąją paskelbė kreipimąsi į tau-tą, kviesdamas vyrus jungtis ginti Tėvynę nuo bolševikinių hu-nų... "Likimas lėmė, kad Vietinė rinktinė savo darbą pradeda Lietuvai reikšminga Vasario 16-osios diena. Ši data, kaip sim-bolis mūsų laisvės ir nepriklausomybės, tegu suburia mus visus prie vieno bendro tikslo. Savo darbus ir žygius skiriame mūsų tautos laisvei ir garbei".

Tauta išgirdo generolo kvietimą ir per pusantros savaitės 1944 m. vasarį į Vietos rinktinę įstojo per 20 tūkstančių sava-norių. Bet rudojo okupanto planai buvo kiti. Buvo reikalauja-ma prisiekti ištikimybę reicho fiureriui. Tada tie savanoriai ka-riai, visi pasipuošę lietuviškomis emblemomis-trispalvėmis, skaitant priesaikos tekstą laikė pakeltą dešinę ranką. Kai skai-tantysis paminėjo fiurerio vardą, visi vienu akimirksniu nulei-do rankas ir tik po to užbaigė priesaikos Lietuvai tekstą.

P. Plechavičius tuoj suprato nacių pavojų, kai buvo norėta vyrus siųsti į frontą, todėl savo kariams įsakė išsiskirstyti. Bet dalis nukentėjo. Keršydami lietuviams patriotams, esesininkai Paneriuose 1944 m. gegužę sušaudė 86 LVR karius savanorius. Tuo metu dar nebuvo žinoma apie Stalino-Hitlerio 1939 m. pa-sirašytą susitarimą pavergti Pabaltijo valstybes.

Vietinės lietuvių rinktinės tragedija išreiškia nuolatinį mūsų tautos tikslą - kovoti prieš raudonojo ir rudojo okupantų jungą ir patvirtina abiejų diktatūrų pavergimo planus.

Naujo paminklo generolui P. Plechavičiui pastatymas tau-tos panteone yra mums visiems reikšmingas įvykis. Mūsų tau-tai grėsmė išlieka ta pati, keičiasi tik asmenys, bet esmė ta pati.

Perskaičiuoti rinkėjų balsai trapią socialdemokratės Vili-jos Blinkievičiūtės pergalę pavertė pralaimėjimu, o jos bendra-žygei Marijai Aušrinei Pavilionienei užkrito jau atsivėrusį ke-lią į Seimą. Sekmadienį vykusiame pakartotiniame rinkimų į Seimą balsavime sostinės Šeškinės apygardoje pasiekta perga-le V.Blinkievičiūtė džiaugėsi neilgai. Vyriausiosios rinkimų ko-misijos vadovas Zenonas Vaigauskas kreipėsi į prokuratūrą. Pra-dėtas ikiteisminis tyrimas dėl galimo klastojimo. V.Blinkievi-čiūtė nesuprantama, kaip daugybė žmonių galėjo taip neteis-in-gai suskaičiuoti balsus, bet ji tikisi, kad viską išsiaiškins proku-ratūra. Z.Vaigauskas pripažino, kad tokie atvejai suteikia pa-grindo abejonėms ir dėl rinkimų rezultatų kitose apygardose. Vakar pasigirdo svarstymų, kad rinkimų rezultatai esą galėjo būti klastojami perskaičiuojant balsus.

LGITIC

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
DIRVA
TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com
P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119
Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija "Viltis", Inc.
Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President
Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005
Gediminas Markevičius, maketavimas
DIRVA (UPS 157-580)
Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

LIETUVOS SAJŪDŽIO ŠVENTĖ

Spalio 22 d. Lietuvoje kukliai paminėta Steigiamojo Lietuvos Sajūdžio suvažiavimo 20 metų sukaktis.

1988 m. spalio 22 ir 23 dienomis daugiau nei tūkstantis delegatų posėdžiavo Vilniaus sporto rūmuose. Čia pirmą kartą buvo paskelbta, kad Lietuva siekia nepriklausomybės ir kad Vilniaus Arkikatedra grąžinama tikintiesiems. Tuo metu Lietuva buvo dar LTSR, bet steigiamojo suvažiavimo delegatai buvo išrinkti Sajūdžio rėmimo grupių iš visos Lietuvos. Jie įtemptai posėdžiavo dvi dienas ir paskutinis posėdis baigėsi 4 val. ryto. Daugelis netilpo į salę - stovėjo šalia rūmų. Buvo pranešta, kad suvažiavimą stebėjo per 5 tūkstančiai žmonių.

Suvažiavimo delegatai priėmė Sajūdžio veiklos programą, įstatus ir nutarimus dėl Lietuvos visuomenės vienybės, ekonominio savarankiškumo, kultūros vertybių grąžinimo, žmogaus teises pažeidžiančių nutarimų panaikinimo ir sprendė daug kitų su tautos laisve susijusių klausimų. Šiame Lietuvos persitvarkymo sajūdžio suvažiavime buvo išrinkta Sajūdžio vadovybė, kuri toliau vedė Sajūdžio darbus.

Maždaug tiek dabar tepranešė Lietuvos žinių agentūros apie Sajūdžio sukaktį. Bet koks buvo 1988 m. mūsų tautos laisvės troškimas, skaitykime "Sajūdžio žinių" laidoje, Nr.49, apžvalgą, kurią spausdiname šiame ir 4 puslapyje.

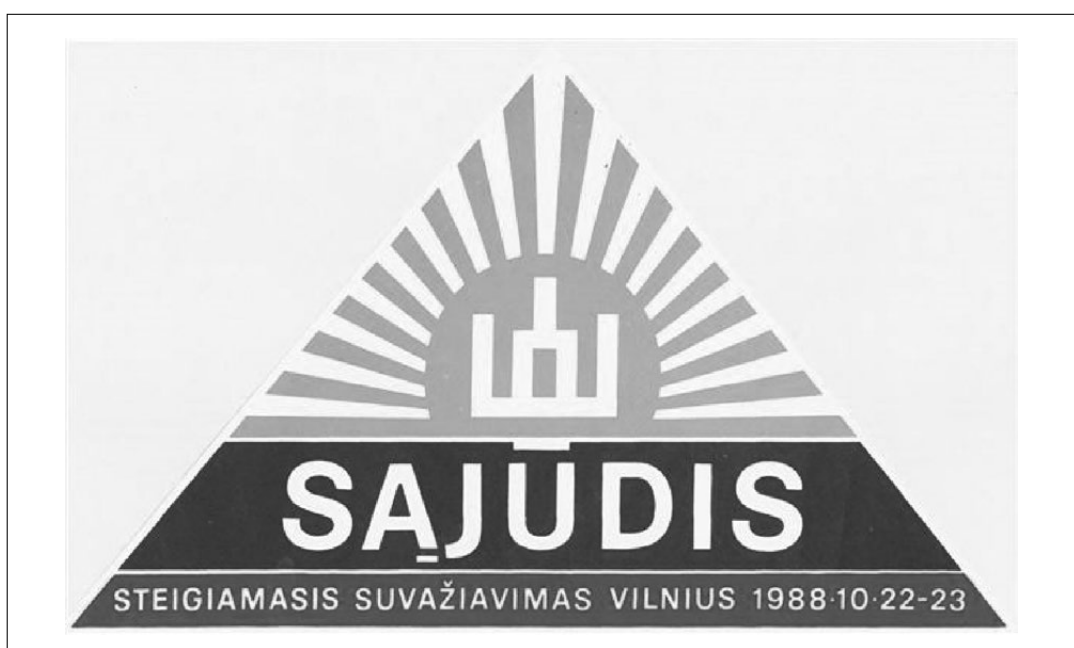
Tačiau šiomet, kai vyko Lietuvoje laisvi rinkimai, tokio entuziazmo jau nebuvo. Lietuvos valdžios varas iš centro kairės sukamas į centro dešinę. Keturios politinės jėgos - Tėvynės sąjunga - Lietuvos krikščionys demokratai, Tautos prisikėlimo partija, Liberalų centro sąjunga ir Liberalų sąjūdis pasirašė pareiškimą dėl valdančiosios koalicijos sudarymo. Keturi pirmininkai sakė gerai suvokiantys Lietuvai iškilusias problemas, kad laiku nebuvo imtasi būtinų priemonių krizei sumažinti dėl to susidarė milijardiniai nuostoliai, - rašoma pareiškime.

Pirmasis jų darbas būsiąs dabartinės situacijos patikrinimas. Koalicijos nariai teigė sutarę, kad 2009 m. valstybės biudžetas būtų naujojo Seimo priimtas.

Paaškęjus, kas sudarys Seimą, daugelio apžvalgininkų nuomone, būsimasis Seimas daug geresnis, nei buvo galima tikėtis. Dabar galima apsieiti be Darbo partijos ir be Tvarkos ir teisingumo paramos ir pagaliau Seimą pavyko apvalyti nuo tokių netikusių partijų kaip Valstiečių ir Naujosios sąjungos. Seime bus daugiau patyrusių politikų. Koalicijai priklausys 83 Seimo nariai.

Jei Seimui pavyks pažaboti korupciją, kuri per 7 socialdemokratų valdymo metus bujojo, kai buvę sovietinių organų pareigūnai, susiję su KGB elementais, dalyvavo valdžioje ir kai žymus rezervistas buvo infiltruotas į Vidaus saugumo gretas, bus pažanga. Taip pat "Leo LT" elektros ūkio atidavimą į privataus monopolininko rankas gal dabar pavyks pertvarkyti.

Iš tikrųjų, kai naujoji vyriausybė, kuriai vadovaus Andrius Kubilius, paveldi beveik tobulą korupcinę sistemą, belieka palinkėti kritiškai įvertinti praeitį ir kad tautinė-patriotinė dvasia lydetų naujosios vyriausybės darbus.

S. Tūbėnas


Šio ženklo autorius Giedrius Reimeris.

DVI DIENOS, KURIOS PAKEITĖ LIETUVĄ

1988 m. spalio 22-23 dienomis Vilniuje įvyko LPS steigiamasis suvažiavimas. Šalia Gedimino aikštės ir Vingio parko mūsų senojoje sostinėje atsirado dar viena vieta, gebanti sutalpinti savyje visą Lietuvą: Sporto rūmai. Ankstyvą šeštadienio rytą šis pastatas lyg milžiniškas magnetas traukė prie savęs tūkstančius žmonių. Iš Gedimino pilies bokšto į dangų šovė geltonos, žalios, raudonos raketos, nuskardėjo fanfáros, prie Sporto rūmų joms atsiliopė lietuviški ragai ir skambant Tautiška giesmei pakilo trispalvė. Delegatams, svečiams, gausiam žurnalistų būriui sugužėjus vidun, Sporto rūmų prieigos neliko tuščios - žmonės troško sekti suvažiavimo darbą, neatsitraukdami nuo jo epicentro. Persitvarkanti TV ir radijas leido dalyvauti šiame garbingajame forumo visiems, namie pasilikušioms.

Kaip visos spektro spalvos susilieja į vieną baltą šviesą, taip puošianti sceną šventiška ir šventa baltoji spalva tarsi suliedė savy visą emocijų spektrą. Emocijų, kurios ištryško šios vasaros pradžioje, kai nuo mūsų širdžių buvo nuritinti draudimų, baimių, netikėjimo akmenys. Emocijų, kurios sravo iš širdies į širdį, galiausiai patvindamos vienu galingu srautu, ir dabar jau "nebeužtvėnkėsi upės bėgimo..."! Šios baltos saulės pakraščiuose žmonės išrikiavo savo tautines bei Vyties vėliavas, miestų bei miestelių herbus ir susėdo atšvęsti savo pirmosios pergalės, o svarbiausia - aptarti būsimų, žūt būtinų darbų ir žygių. "Nes atėjome į savo steigiamąjį susirinkimą nenusipurtę kelio dulkių..., susirinkome visi iki vieno tą kelią praėję - ir veteranai, ir jaunieji", - kalbėjo R. Ozolas. "Suvažiavome čia žengti didelį istorinį žingsnį ir todėl smulkmenos tegul traukiasi prieš didįjį istorinį bendrumą", - išminčiai pastebėjo V. Landsbergis. "Koks džiaugsmas realybėje matyti nusimetančią pančius savo tautą" - teigė LLL atstovas

A. Terleckas. Džiaugsmas netilpo susirinkusiųjų širdyse, jis prasiverždavo tai ašaromis, tai juoku, tai šūksniais bei plojimais, ir bergždi buvo pirmininkaujančiųjų prašymai taupyti brangų laiką aplodismentų bei atsistojimų pritarant vos ne kiekvienai kiekvieno oratoriaus frazei sąskaita. Sunku beapsakyti mūsų emocijas, kai į baltąją suvažiavimo tribūną įkopė Lietuvos tautos patriarchas architektas V. Landsbergis-Žemkalnis. Ne mažiau jausmingai buvo sutikta žinia, kad suvažiavimas siunčia savo atstovus padėti gėlių ant Lietuvos Atgimimo tėvo Jono Basanavičiaus kapo. Tomis dienomis visa Lietuvos istorija, visi didieji jos vyrai ir moterys buvo drauge su mumis. Ne kartą, ypač žiūrint į LPS iniciatyvinės grupės narius, mintyse iškildavo eilutės, puošusios 1921 m. išleistą "Lietuvos Albumą": "Gražu, kai pavasaris, griaudamas ledą / Bežadina gamtą skaisčiais spinduliais / Gražiau, kai didvyriai mylėdami veda / Tėvynę naujais atgimimo keliais / Palaiminti jūs, atgimimo laikai / Ir jūs, išrinktieji Tėvynės vaikai!". Tobūnie palaiminti šie atgimimo laikai, kai iš taip taikliai S. Gedos apibudintų "nuožmonių, Europos skurdeivų" mes tampame, pasak V. Landsbergio, vydušiais "sau žmonėmis". "Atkurto kurtieji, kalba nebyliai, praregi neregiai, liudija mirusieji..." - šnekėjo M. Martinaitis per Tautinį vakarą Gedimino aikštėje, į kurią poetas atėjo iš Tauro kalno, pasodinęs lietuviams šventą ažuolą. Suvešės ant Tauro kalno ažuolų giraitė, ir, kaip teigė A. Nasvytis, čia bus pastatytas paminklas Lietuvos laisvei bei atgimimui. Tauro kalną su Gedimino aikšte sujungė liepsnojanti arterija - Gedimino gatvės viduriu rikiavosi degančios žvakutės. Žvakių šviesos jūroje skendo paminklas Žemaitėi.

"Oi esu nepaprastai dėkingas už tas dvi dienas, ir už tą mūsų kelią į Gedimino aikštę, ir už tą puikų vakarą, kurį praleidome

dainuodami, kalbėdami, šokdami..." - kalbėjo Lietuvos KP CK pirmasis sekretorius A. Brazauskas suvažiavimo uždaryme. Nenuostabu, kad suvažiavimo dienomis ne tik visų mūsų žvilgsniai, bet taip pat visi lūkesčiai ir viltys buvo nukreipti į šį žmogų. Pirmąjį suvažiavimo posėdį visų užsienio žurnalistų apstulbusios galvos buvo atsuktos ne į sceną, o į salės pakraštį, kur tribūnose, tarp savo liaudies, sėdėjo pirmasis Lietuvos CK sekretorius, prieš tai sunkiai skynęsis kelią per džiūgaujantį minią link Sporto rūmų įėjimo, o sekantį vakarą kreipęsis į susirinkusiuosius: "Mieli ir brangūs žmonės!" (kreipinys, kuris dar prieš savaitę atrodė visiškai neįmanomas valdžios lyderio lūpose). Tačiau ne tik demokratų elgesiu, bet, svarbiausia, savo konstruktyvomis, aktualiomis, žmogiškomis kalbomis A. Brazauskas pranoko visų mūsų viltis ir lūkesčius. Ką gi, mes visi viliamės ir tikime, kad Algirdas Brazauskas bus, pasak B. Genzelio, ta asmenybė, kuri pajėgs, suburti tautą!

Pirmosios suvažiavimo dienos euforinę nuotaiką apvainikavo nepaprasta žinia: **Vilniaus Katedra nuo 1988 m. spalio 22 d. grąžinama Lietuvos katalikų bažnyčiai!** Sekantį rytą šventos Mišios vyko dar prie uždarymo Katedros durų, kurioms kartkartėmis prasiverus pasklisdavo šviesa ir tylus giedojimas. Prieš mūsų akis vyko dar vienas stebuklas, kurio neregėjome net savo slapčiausiose ir drąsiausiose svajonėse! Rytui auštant daugiatūkstantinė trispalvėmis švytinti minia kartojo paskui Jo Eminenciją kardinolą **Vincą Sladkevičių**: "Tėve mūsų, kursai esi danguje, teesie šventas Tavo vardas... Kasdieninės mūsų duonos duok mums šiandien, ir atleisk mums mūsų kaltės, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams". Čia norisi prisiminti A. Juozaičio pareiškimą per spaudos konferenciją, kad Sąjūdis gimė kaip moralinė opo-

(Nukelta į 4 psl.)

GLOBALINIŲ ĮVYKIŲ GRIŪTIS

Vilius Bražėnas

Šį rudenį įvykių griūtis tokia plati, kad galima pagalvoti, jog gyvename šešėlyje senovės kiniečių praktiko: "Kad tau tektų gyventi įdomiais laikais!" Nespėji vieno įvykio pasverti šiandienės tikrovės akivaizdžios istorijos ir sveikos nuovokos svarstyklėmis, kai užgriūva kitai. Pasinaudokime atokvėpiu tarp dviejų Seimo rinkimų turų, atidžiau pažvelgti į staigą, lyg "Ampelmanas" iš dėžutės, iššokusią pasaulinę krizę. Pradžiai praverstų dasikasti iki jos kilmės. Laipei savame archyve užtikau keletą dar 1970-siuose metuose skaitytą politikos ir kultūros žurnalo **American Opinion** (Amerikietiška nuomonė) rašinių bankų tema. Jie buvo tarp atidėtų į "gal kada prireiks" krūvą.

Pirmiausiai nustebino ilgai pamiršta gan marga "ekonominių" bei "finansinių" krizių istorija. Peržvelgus anuomet pažymėtas rašinio vietas akysna krenta "centrinių bankų" ir "internacionalinių bankų" vaidmuo valstybių politikoje. Radau citatą iš Londono "Financial Times", 1921 m. spalio 26 d. laidos: "Pustuzinis vyrų, esančių Didžiųjų Penkių Bankų viršūnėse, susilaikymas nuo Izdo Vertybių ("Treasury Bills") atnaujinimo, galėtų sujaukti visą vyriausybės derinį". O centriniai bankai dažnai būna susiję su užsienio kapitalu. Didžiulės įtakos į valstybių finansinę politiką turi "internacionaliniai bankai", sėdy ant didžiulio turto. Jie seniai skolindavo pinigus (auksu) kunigaikščiams ir karaliams, ne retai finansuodami abi kariau-

jančias puses. Amerikoje į tą bankininkų klasę iškilo J.D. Rockefelleris ir T.P. Morganas. Ir jie turi ryšius su Europos Rotsildų "internacionaliniais bankais". Per deficitus jiems prasiskolina valstybių vyriausybės. Esą jie yra sukėlę finansines panikas pradedant 1895 m. Per 1907 m. paniką amerikiečiams buvę "irodyta" jog bėda tame, kad JAV neturi "centrinio banko". 1913 m. JAV Kongresas įsteigė garsiąją "Federalinę Rezervų Sistemą" ("Federal Reserve System"). Labai mažai net amerikiečių žino, kad ta "sistema" nėra nei "federalinė", nei turinti kokių nors "rezervų". Tai yra JAV valdžios įsteigtas, bet privačių interesų kontroliuojamas centrinis bankas.

Dvylika JAV prezidento paskirtų, bet valdžiai ataskaitos neduodančių, bankininkų, anot *American Opinion* analisto Gerio Aleno, "kontroliuoja mūsų pinigų apyvartą leidimą ir palūkanų dydį, tuo būdu manipuliuodami išsistą ekonomiką - sukeldami infliaciją ir defliaciją, ekonominį nuosmukį ir išsipūtimą, stumdant finansinę biržą aukštyn ir žemyn. Aišku, kad kas nors iš anksto žinodami ateinančius pasikeitimus, pasipelną "nueinant ir pareinant". 1970 m. kovo mėn., kai cituotas straipsnis buvo spausdintas, JAV deficitas buvęs \$ 372 milijardai. O dabar, po 38 metų, įskaitant socialinius įsipareigojimus, yra jau arti \$ 10 trilijonų!

Ir dabartinė JAV ir pasaulinė krizė yra sukelia bankų užvertimo popierinės vertės pinigais. Dėl pinigų gausumo ir žė-



Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius ir prel. Edmundas Putrimas spalio 18 d. aplankė "Dirvą" ir pasirašė svečių knygoje. Iš k: "Vilties" draugijos vicepirmin. Algimantas Pautienis, prel. Edmundas Putrimas, "Vilties" draugijos pirmin. Algirdas V. Matulionis, kun. Gediminas Kijauskas, SJ ir arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, SJ.

Dirvos nuotr.

mų palūkanų kilo "prasiskolinimo orgija". Vienok staiga buvo nuspausti pinigų mašinos stabdžiai. Ir pinigus lengvai skolinę bankai ir jų klientai, apsisunkinę virš išgalių dydžio pirktais būstais, atsistojo prieš tikrovę. Padėję gelbsti vyriausybės, "paremdamos" ar atvirai "supirkdamos" bankus ir matomai neapsidraudusias draudimo bendroves, mokėdama pasiskolintais pinigais. Mūsų akyse vyksta finansinių institucijų nacionalizavimas be Lenino, Stalino ir Hitlerio pagalbos. Kiekvieną chaosą seka šuolis ar bent žingsniai į diktatūrą. Vienas tokių žingsnių šiandien yra finansų kontrolės centralizavimas.

Ne be reikalo K. Markso parašyto Komunistų Manifesto 10-ties platformų (pakopų pažengusių valstybių įstūmimo į komunizmą) 5-ji platforma nurodo: "Kreditų centralizavimas Valsybės rankose, naudojant nacionalinį banką su Valsybės kapi-

talų ir išimtinio monopolio".

Jau prieš garsųjį 1929 m. finansinį krachą būta visos cildės (sukeltų) panikų ir nuosmukių. Prieš minėto straipsnio 1970 m. datą būta biržos akcijų kritimų: 1936-1937 m. 30%, 1948 m. 16%, 1953 m. 13%, 1956-1957 m. 19%, 1960 m. 17%, 1966 m. 25%, 1970 m. virš 25%.

Ir, nepaisant daugelio blogų ženklų ir patriotų amerikiečių ir kitų valstybių laisvę branginančių šviesuolių įspėjimų, dauguma, net apsišvietusių ir mokslo laipsniais užtarnautai apsisagščiusių, intelektualų pasirinko pilietinį miegą, vietoje pilietinės pareigos. Blogiausia tai, kad iš politinio žodyno ištrintas žodis "globalizmas". Net ir mūsų Tėvynėje, kuri komunistų okupacijos metu matė ištrintą žodį "Laisvė".

Nors girdime kalbas apie "ekonominę krizę", tikrumoje esame laisvės krizėje. Kai kurie

valstybių ir pasauliniai turčiai siekia ne daugiau pinigų, o daugiau galios. Jie siekia pasaulinės galios monopolio per pasaulio valdžią. Jie ir jų samdytos smegenys - globalistai intelektualai ir politikai, manipuliuoja ekonomiką ir politiką, kurdami "Naują pasaulio santvarką", kuri tapo pasauline "timokratija" - visų galių sukaupimu į "vienas rankas".

Jau 1920 m. popiežius Benediktas XV įspėjo, kad "pasaulinės valdžios ilgisi šlykščiausi elementai", kas, esą, atneštų didžiausią terorą. Tikėkimės, kad laisvų tautų inteligentai pabus iš pilietinio miego ir pažadins kitus. Antraip, mūsų vaikų karta gali atsibusti **pasauliniame gulage**.

Tad klausime Lietuvos politinius "rabinus ir rašto žinovus": Ką Tamsta galvoji ir gali mums pasakyti apie "Naują Pasaulio Santvarką?" Nelciskime jiems tylėti.

(Atkelta iš 3 psl.)

DVI DIENOS, KURIOS ...

zicija politinei valdžiai ir tai susiję su giliomis katalikybės tradicijomis Lietuvoje. Tauriausios išminties ir gerumo buvo sklidinas kardinolo pamokslas. Jo žodžiai "mokėkime laukti, mokėkime augti" daugelį sykių buvo kartojami visą antrąją suvažiavimo dieną.

Antroji suvažiavimo diena kiek skyrėsi nuo pirmosios. Pranešimuose šalia emocijų ėmė rasti konkretūs pasiūlymai ir programos. "Laikas dirbti" - kvietė **A.Kaušpėdas** savo konstruktyvioje, tikrai architektūriškoje kalboje. Nors taip pat teisingai buvo **A.Patackas**, susirūpinęs, kad Sąjūdžio veikloje ekonominiai klausimai neužgožtų dvasios ir doros problemų: "Lietuvybė ir dora - neatšiejami!" Esu linkusi nuoširdžiu laikyti gal pernelyg drastišką ir netiksliai suformuluotą R.Paulausko nerimo ir įspėjimo šauksmą, kurį **V.Petkevičius** apibūdino kaip "provokaciją".

Po kurio laiko kitas pranešėjas "provokacija" pavadino rusų kalba platinamus grasinančius ir šmeižikiškus anoniminius lapelius. Dabar, kai šnekame labai karštai ir labai daug, žodžiai neturi prarasti tikrųjų prasmų, priešingai, stenkimės, kad jie atgautų devalvuotą reikšmę. Norėtusi, kad junginys "mokėmės demokratijos" būtų realybė o ne virstų laikraštiniu štampu. Tikėkim, kad po **R.Paulausko** kalbos kilusi diskusija, įkaitinusi suvažiavimo atmosferą iki "kraštutinumo ir grasinusi tapti rimtu konfliktu tarp Kauno ir Vilniaus iniciatyvinių grupių, galų gale tapo tikra demokratijos pamoka.

Kalbėtojų gausa šiame forume, o ypač mokėjimas kalbėti išties apstulbino - juk šitiek laiko tylėjom, arba - kalbėjom pusę lūpų. Retas tilpo į reglamentą, vienu kalbose dominavo asmeninės nuoskaudos ir sąskaitų suvedinėjimas, kitų - beribis noras sublizgėti drąsesne, originalesne fraze,

momentais peraugantis į savotišką Herostrato kompleksą. Kartais dingtelėdavo ir hamletiškas "žodžiai, žodžiai, žodžiai". Beje, negalima nepaminti virtuoziškos **O.Balakauskio** parafrazės garsiajam "būti ar nebūti": "pūti ar nepūti" ... susikompromitavusiai partinei sistemai. Šioje kalboje gausybėje skaudžiai širdį nudiegė lakoniškas **P.Cidziko** pasisakymas apie savo pasninko ir kryžiaus akciją, skirtą politikalių išlaisvinimui. Iki fizinio skausmo mus lietė kiekvienas žodis apie Lietuvos okupaciją 1939-1940 m., apie stalinizmo aukas ir Rainių miškelį. Kad ne tik buvome, bet ir esame viena iš tragiškiausių tautų Europos istorijoje, liudijo vis dar neišspręstas A.Sakalauskio likimas, dramatiški rugsėjo 28-29 d. įvykiai, ekologinis genocidas, nuolatinė lietuviškojo Černobylio grėsmė, sunki Baltarusijoje ar Sibire gyvenančių tautiečių padėtis, išėivijos, kurią **V.Bieliauskas** siūlė įskaityti į

stalinizmo aukų skaičių, problemos. Negalime likti abejingi ir Karabacho tragedijai. Sudėtinga Lietuvos tautinių mažumų situacija, ir teisingai V.Petkevičius, teigdamas, kad tautinis atgimimas reikalingas ne tik mums. "Vargas tautoms, kurių istorija ir atmintis nutyla", - kalbėjo **J. Marcinkevičius**. Dabar, atgaivinę savo tautinę atmintį, susigražindami istoriją, dvasia pakilę, savo kalba drįskime tarti sau ir visam pasauliui: "Atnaujinkime gyvybę tos valstybės, kurios nekūrė vandalai!" Tas pareikalas iš mūsų visų doros ir teisingumo, vienybės ir pakantumo, o svarbiausia - darbo! "Niekas neturėtų drįsti tvirtinti, kad lietuvių tauta nedarbšti ir nekūrybinga!" - pabrėžė **K.Prunskienė**, jau pakrikštyta "geležine ledi", bet spinduliuojanti lietuvišku grožiu ir švelnumu. Vienybę ir susitelkimą įrodė suvažiavimo dienomis, kai visų širdys plakė vienu ritmu: Lie-tu-va tē-

vy-ne mū-sų..., kai kartu su **Veronika** dainavome dainas, kuriose neatskiriamai susipynę šventi kiekvienam lietuviui žodžiai: darbas, meilė, Dievas... Juk įrodėme savo vienybę ir sutelktumą tą atmintiną naktį, kai buvo renkama Seimo Taryba. Naktis priminė kokią ritualą ar apcigą, nuovargis staiga virto savo priskybe, žmonės šoko, dainavo, iš tribūnos sakė išpažintis, ir nors tai jau parapsichologijos sritis, sunku netikėti visuotinė energijos koncentracija bei perdavimu. Anksti rytą, 4.30 val., scenoje galų gale pasirodė naujai išrinktoji Taryba. "Te iš čia į žvaigždes žemės rūpesčiai veda" - kartojome širdyse taip gražiai G.Kakaro perfrazuotą sentenciją, įrašytą mūsų Alma Mater Observatorijos skliaute. Teišsipildė šis linkėjimas ne tik Seimo bei Tarybos nariams, bet ir kiekvienam iš mūsų!

*Jurga Ivanauskaitė,
Sąjūdžio žinios. Nr. 49*

LIETUVOS PILIEČIAI Į JAV GALĖS VYKTI BE VIZŲ

Washington, DC, spalio 17 d. (LR URM). Lietuvos ambasadorių JAV Audrių Brūzgą spalio 17 dieną Vašingtone, Baltuosiuose rūmuose, priėmė JAV prezidentas George W. Bush, kuris informavo, kad nuo šių metų lapkričio mėnesio į JAV vykstantiems Lietuvos piliečiams bus taikomas bevizis režimas.

Pokalbio su Lietuvos ambasadoriumi metu JAV prezidentas dar kartą pasidžiaugė ypač gerais dvišaliais Lietuvos ir JAV santykiais ir informavo, kad Lietuva visiškai atitinka JAV vizų atsisakymo programoje (Visa Waiver Program) dalyvaujančioms šalims keliamus reikalavimus.

Bendromis Lietuvos ir JAV pastangomis vizų atmetimo procentą pavyko sumažinti nuo 40 % 2005 metais iki mažiau nei 10 % 2007 metais, t.y. iki skaičiaus, atitinkančio JAV keliamus reikalavimus dėl vizų atsisakymo.

„Vizų atsisakymo programa yra galingas instrumentas, kuriuo stiprinamas tautų pasitikėjimas ir draugystė. Dabar Lie-



JAV prezidentas George W. Bush ir Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV ir Meksikai Audrius Brūzga. LR URM

tuvos žmonėms „langas“ į JAV yra plačiai atvertas ir esu tikras, kad mūsų turistai ir verslininkai pajus šių pasikeitimų privalumus ir gerbs juos“, – pažymėjo ambasadorius A. Brūzga.

Be vizų į JAV galės vykti turizmo, verslo ar kitais asmeniniais tikslais vykstantys ir bio-

metrinius pasus (išduotus po 2006 metų rugpjūčio 28 dienos) turintys Lietuvos piliečiai. Jie galės būti JAV ne ilgiau nei 90 dienų.

Į JAV vykstantys Lietuvos piliečiai, privalės naudotis Elektronine kelionių leidimo sistema (ESTA - Electronic System for

Travel Authorization).

Nuo šių metų lapkričio mėnesio JAV vizų nebereikės septynių iš trylikos JAV vizų atsisakymo programoje dalyvaujančių valstybių – Lietuvos, Latvijos, Estijos, Čekijos, Vengrijos, Pietų Korėjos, Slovakijos – piliečiams.

CHICAGO, IL

Draugo dienraščio 99-asis pokylis spalio 25 dienos vakarą praėjo pakilioje nuotaikoje. 310 svečių lietuvių vadovaujamoje Willowbrook salėje sulaukė pavyzdingo aptarnavimo. Pradžioje svečius pasitiko mergaitės su užkandžiais, o kas norėjo, galėjo gauti ir stipresnių gėrimų. Vakarienės metu grojo muzika. Kalbėjo Marija Romicienė ir Saulius Kuprys, "Draugo" tarybos nariai ir JAV Atstovų rūmų narys J. Lipinski. Tik vėliau buvo pakviestas kalbėti Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, atvykęs su svarbiais reikalais. Meninė programą atliko pianistė Frances Covaletsky, paskambinusi nesusuderintu pianinu ilgesnį kūrinį ir "Suktinis" - geriausia šiuo metu tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja Salomėja ir Vidmantas Strižgauskai. Šokiams grojo Algimantas Barniškis. Taip pat buvo ir laimingųjų bi-lietų traukimas.

atvirų durų politiką ir vertina visuotinę požiūrį, kuris pabrėžia 5-ojo straipsnio taikymą lygiomis teisėmis visoms NATO narėms." **Saulius Kuprys**, Amerikos lietuvių tarybos (LAC) prezidentas, pažymėjo, kad "LAC remia NATO plėtimąsi ir šios organizacijos stiprinimą. "Tai - svarbiausias taikos užtikrinimas Vakarų pusnutylyje. Albanijos ir Kroatijos priėmimas – dar vienas teigiamas žingsnis išlaikant laisvę ir stiprinant tautų demokratiją."

JBANC inf.

LIETUVA TAPS JAV VIZŲ ATSIŠAKYMO PROGRAMOS NARE NUO 2008 M. LAPKRIČIO 17 D.

Pranešame, kad Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija spalio 28 d. gavo JAV ambasados Vilniuje notą, kuria oficialiai pranešama, kad nuo 2008 m. lapkričio mėnesio vidurio Lietuva bus įtraukta į JAV vizų atsisakymo programą (*Visa Waiver Program*). JAV ambasada šiuo metu konkrečios datos nenurodo, kadangi dar yra sprendžiami techniniai Elektroninės kelionių leidimo sistemos (ESTA), leisiančios Lietuvos Respublikos piliečiams užsiregistruoti kelionei, klausimai.

Notoje pabrėžiama, kad Lietuvos Respublikos piliečiai, jau turintys JAV vizas, ir toliau galės su jomis keliauti verslo, turizmo (įskaitant šeimos narių, draugų lankymą) tikslais iki šių vizų galiojimo pabaigos. Lietuvos Respublikos piliečiai, kurie į JAV planuoja atvykti dirbti (įskaitant stažuotes), vykti kaip profesionalūs atlikėjai, mokyti ar dalyvauti mainų programose Jungtinėse Valstijose ir toliau turi kreiptis dėl JAV vizų. Su JAV viza turi vykti ir tie Lietuvos Respublikos piliečiai, kurie šalyje planuoja pasilikti ilgiau nei 90 dienų.

Atkreipiamė dėmesį, kad **tie Lietuvos Respublikos piliečiai, kurie į JAV atvyks be vizų, būdami JAV nebegalės prasižesti savo buvimo laiko ar pakeisti savo statuso** (tai ir toliau bus galima atlikti į JAV įvažiavus su viza).

JAV ambasada Vilniuje rekomenduoja Lietuvos Respublikos piliečiams, esant galimybei, užsiregistruoti kelionei į JAV ESTA sistemoje likus ne mažiau nei 2 savaitėms. Tai suteiktų pakankamai laiko kreiptis dėl JAV vizos į JAV ambasadą, gavus neigiamą atsakymą per ESTA sistemą. Asmenys, neturintys nei elektroninio kelionių leidimo, nei galiojančios JAV vizos, nebus įleidžiami į JAV skrendančius lėktuvus.

Konkrečių JAV bevizio režimo taikymo pradžios datą oficialiai įvardino šią savaitę Vilniuje viešintis JAV krašto saugumo departamento sekretorius Michael Chertoff.

Išsamius paaiškinimus lietuvių kalba, kaip ir nuo kada į JAV keliaujantys Lietuvos Respublikos piliečiai turėtų registruotis ESTA sistemoje galite rasti JAV ambasados Vilniuje tinklapyje: <http://vilnius.usembassy.gov/kelioni-jav-supaprastinimo-programa.html>

LR Generalinio konsulato Čikagoje informacija

(Atkelta iš 1 psl.)

PASIRAŠYTI NATO...

jo už CEEC vaidmenį remiant NATO plėtros žingsnius, kurių metu Estija, Latvija ir Lietuva 2004 m. tapo organizacijos narėmis. **JAV prezidentas pabrėžė, kad CEEC veikla ir darbas turi tęstis būsimu prezidento kadencijos metu**, o NATO privalo priimti šalis (įskaitant Makedoniją, Ukrainą ir Gruziją), kurios siekia narystės organizacijoje ir yra pasiruošusios dalintis šia atsakomybe.

Į susitikimą su CEEC vadovais atvyko ir Jungtinių Valstijų ambasadorius NATO Kurt Volker bei prezidento patarėjas strategijos ir užsienio reikalų klausimais Barry Jackson. Nacionalinio saugumo patarėjas Stephen Hadley ir Nacionalinio saugumo patarėjo pavaduotoja Judith Ansley taip pat dalyvavo susitikime kartu su Damon Wilson, Adam Sterling ir Maria Germano iš Nacionalinės saugumo tarybos ir Vanessa Beebe iš Viešųjų ryšių departamento.

Susitikimo su prezidentu metu buvo aptarti nepriklausomybės ir laisvės darbotvarkės klausimai, paminklo komunizmo aukoms atninti Washington, DC projekto įgyvendinimas, bevizio režimo programos plėtra, susiklosčiusi padėtis Ukrainoje ir Gruzijoje, demokratijos stiprinimas Baltarusijoje ir Kuboje, artėjantis 60-asis NATO suvažiavimas 2009 m. bei Jungtinių Valstijų ir Rusijos bendradarbiavimas pastaruoju metu.

CEEC Baltiesiems rūmams pristatė 2008 m. spalio mėnesio

nuostatą, kuri apima daugelį klausimų, iškeltų susitikimo su prezidentu G. W. Bush metu. Be to, CEEC išreiškė susirūpinimą dėl paramos Centriniam ir Rytų Europos regioniniam fondui, energetikos saugumo klausimais, JAV radio ir televizijos laidų tarptautine transliacija ir internetinio ryšio sklandumu, piliečių ir mažumų teisėmis, totalitarinių nusikaltimų ir genocido prevencija.

Protokolų pasirašymo iškilnėse dalyvavo ir prie G. W. Bush kalbos prisijungė NATO generalinis sekretorius **Jaap de Hoop Scheffer**. Į šventę buvo pakviesti Kroatijos ir Albanijos ambasadoriai ir Kongreso narys Eliot Engcy, užsienio politikos atstovai, diplomatinio korpuso pareigūnai ir kiti JAV etninių organizacijų nariai.

Visos 26 NATO narės privalo pasirašyti ir ratifikuoti NATO sutarties papildymą tam, kad naujos narės būtų priimtos į organizaciją.

JBANC vardu JAV Estijos nacionalinės tarybos prezidentė Marju Rink-Abel teigė, jog CEEC organizacijos "dėkingos JAV administracijai už pakviestimą dalyvauti protokolų pasirašymo iškilnėse. Svarbu, kad CEEC vaidmuo pastebimas ir vertinamas atstovaujant Rytų ir Centrinės Europos valstybių interesams."

JAV Latvijos sąjungos prezidentas **Juris Mezinskis** pridūrė, kad "sekant svarstomus tarptautinio saugumo klausimus ir atakas Gruzijoje, CEEC sveikina besitęsiančią pažangą bei NATO vykdomą taip vadinamą

95-TAS LIETUVOS VYČIŲ SUAŽIAVIMAS

Seimas vyko liepos 31 d. – rugpjūčio 3 d. Holiday Inn viešbutyje Dayton priemiestyje Fairborn, OH. Anksčiau atvykstantiems seimo dalyviams trečiadienį, liepos 30 d. buvo suruošta įdomi išvyka pavadinimu “Žymios Dayton miesto vietovės”. Buvo aplankyta Dayton aviacijos paveldo nacionalinis istorinis parkas bei muziejus, kuris buvo įkurtas bendromis National Park Service ir keturių atskirų vietovių pastangomis broliams Wilbur ir Orville Wright bei jų vaikystės draugui Paul Laurence Dunbar. Neseniai Wright brolių aviacijos žygį, Dayton miestas ir visose JAV-se buvo paminėtos brolių Wright skrydžio 102-osios metinės. Aplanke National Museum of the United States Air Force ir išmokome dalelę aviacijos istorijos. Šis muziejus, kuris buvo atidarytas 1971 metais, yra didžiausias tokio pobūdžio muziejus visame pasaulyje. Šiame muziejuje išstatyta per 300 lėktuvų, kurių tarpe galima pamatyti tokių retų eksponatų kaip XB-70, JAV prezidento lėktuvas ir yra vienintelis pasaulyje laikomas visuomenei eksponuojamas B-2 Stealth bombonešis.

ISDIDŪS LIETUVIAI TAMPA GERAIS AMERIKIEČIAIS

95-tas Lietuvos Vyčių seimas/suvažiavimas, pradėtas šūkiu – “Proud Lithuanians make great Americans – išdidūs lietuviai tampa gerais amerikiečiais”. Seimą globojo Lietuvos Vyčių 96-ta kuopa.

Šv. Mišias koncelebravo Lietuvos Vyčių organizacijos dvasios vadas ir garbės narys dr. prelatas Juozas Anderlonis, kun. Antanas Markus ir diakonas Vitas Paškauskas. Visų suvažiavimo dienų giesmės pravedė garbės narė Ann Marie Kassel.

Įnešus vėliavas, Mišios buvo aukojamos už Lietuvos Vyčius. Savo pamoksle prelatas Anderlonis išreiškė padėką dalyvauti kartu su vyčiais. Visiems delegatams ir svečiams jis palinkėjo sėkmingo ir vaisingo suvažiavimo.

Po Mišių oficialus seimas vyko viešbučio salėje. Įnešus vėliavas įžengė Centro valdyba ir komitetų pirmininkai. Centro valdybos pirmininkė Elena Nakrošienė pradėjo sei-

mą ir pakvietė prelatą dr. kun. J. Anderlonį sukalbėti malda. Buvo sugiedoti JAV, Lietuvos ir Vyčių himnai. Dalyvius sveikino 96-tos kuopos seimo rengimo komiteto koordinatoriai Ann Louise Tucker ir Michael F. Petkus.

Seimui pirmininkavo Vivien Rogers, 26 kuopa, Worcester, MA ir jos pavaduotojai John Mankus, 72 kuopa, Binghamton, NY ir garbės narys Frank Petrauskas, 140 k-pa, Syracuse, NY. Sekretoriavo vienuolė Johanna Shainauskas ir Cynthia Paskauskas, 112 kuopa, Chicago, IL.

C.V. pirmininkė Elena Nakrošienė padarė išsamų praėjusių metų organizacijos veiklos pranešimą.

Iždininkė Bernice Avižaitė pilnai apibudino apie 2007-2008 m. organizacijos išdą. Žodžiu seimą sveikino Dalia Puškorienė Lietuvių fondo vardu, vienuolė Johanna Shainauskas kazimieriečių vienuolių vardu, vienuolė Immaculata Wendt, vyr. generalinės kazimierietės vardu ir Marytė Sepikaitė, 133 k-pos, Los Angeles, CA, artistės Rūtos Kilmonytės Lee vardu.

Buvo gauti 32 raštiški sveikinimai: jų tarpe JAV prezidento George W. Bush, LR prezidento Valdo Adamkaus, Vilniaus arkivyskupo kardinolo Juozo A. Bačkio, vysk. emeritus Pauliaus Baltakio, garbės nario prelato Albert Contons, Amerikos Lietuvių Romos katalikų kunigų vienybės ir Alabama, Ohio, Pennsylvania ir Rhode Island valstijų gubernatorių, JAV senatorių iš Ohio, LR ambasatoriaus JAV-ėms A. Bruzgos ir ALT-o pirm. Sauliaus Kuprio. Lietuvių Romos katalikų kunigų vienybės pirmininko ir Cincinnati arkivyskupo Daniel E. Pilarczyk. Posėdis baigtas malda kurią sukalbėjo prelatas kun. dr. J. Anderlonis.

Vakare važiavome į Benham's Grove, kur vyko susipažinimo vakaras pavadintas “Ol' Time Western BBQ.” Visų nuotaika buvo pakili. Jau nieji vyčiukai turėjo įvairius sporto žaidimus.

ANTROJI SUAŽIAVIMO DIENA

Penktadienį, rugpjūčio 1 d. šv. Mišios buvo aukojamos viešbutyje už mirusius Lietu-



95-tojo metinio suvažiavimo atstovai, dviasišiai ir draugai prie Šv. Kryžiaus bažnyčios, Dayton, OH
R. Juškaitės-Švobienės nuotr.

vos vyčius ir organizacijos rėmėjus. Po šv. Mišių antra posėdžio sesija malda pradėjo prelatas dr. J. Anderlonis.

Centro valdybos pirmininkės antroji pavaduotoja vienuolė Johanna Shainauskas pateikė organizacijos narystės pranešimą. Kaip ir visose organizacijose, nariai jas palieka, miršta ir dėl to organizacijos narių skaičius mažėja. Dabartiniu laiku sunku pritraukti naujų narių, tačiau Lietuvos Vyčių organizacija gali didžiuotis, kad per paskutiniuosius metus į jų gretas įstojo 68 nauji nariai. Šiuo laiku Lietuvos Vyčių organizacijai priklauso arti 2,000 narių iš 5 apygardų/rajonų ir 46 kuopų. 90 k-pa, Kearny, NJ, prirašė 6 naujus narius; 82 k-pa Gary, IN, įstojo 7 naujų narių; ir 112 k-pa Chicago, IL, pritraukė 12 narių. Kuopos buvo apdovanotos dovanėlėmis ir žymenimis. Kuopų narės kurios prirašė daugiausia naujų narių yra Cynthia Paskauskas, 112 kuopa, Chicago, IL ir Loretta Vician, 82 kuopa Gary, IN. Abi vytytės surado po 4 naujus narius.

Irene Ozalis, LV fondo pirmininkė, pranešė fondo ataskaitą ir apibudino apie šio padalinio praeito meto veiklą. Buvo paaukota “Regutės” našlaičiams Lietuvoje – 1,000 dol.; Šv. Klaros ligoninei Utenoje – 2,500 dol.; Lithuanian Children's Relief – 1,500 dol.; po 1,000 dol. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijai ir Nekalto Prasidėjimo bazilikos Šiluvos Mergelės Marijos koplyčiai; ir po 500 dol. “Vyties” žurnalui ir Čikagos operai.

Regina Juškaitė-Švobienė, 102 kuopa, Detroit, MI, pranešė, kad 2009 garbės narystės kandidatų nėra.

Becky Pataki, Šv. Kazimiero gildijos pirmininkė sveikino visus svečius ir delegatus. Apgailestavo, kad dėl įvairių

priežasčių, ji atsisakė šio padalinio pirmininkės pareigų. Naujas padalinio pirmininkas buvo centro valdybos pirmininkės paskirtas – Mark H. Bell, 96 kuopos Dayton, OH, narys. Buvo pranešta apie šio vieneto praėjusių metų veiklą. **Buvo gauta 70,000 dol. aukų** kurios buvo nusiųstos kun. Petrui Siuriui, naujam Popiežinės Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos rektoriui. Galima užsakyti Mišias už pažįstamus, šeimos narius ir specialias intencijas. Nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 1991 m., 80 klierikų yra išventinti kunigais. Kadangi finansinė parama klierikams sumažėjo, reikia žiūrėti į ateitį ir sudaryti naujus projektus išlaikyti kolegiją. **Lietuvos Vyčių organizacija yra vienintelė organizacija kuri nuolatiniams remia kolegiją.** Kitos aukos gaunamos iš palikimų, stipendijų klierikams, ir iš Villa Lithuania svečių namų. Praeitų metų projektas buvo suremontuoti 10 svečių kambarių ir apstatyti juos baldais. Šių metų projektas yra įstatyti dešimt naujų langų kolegijos pirmam aukštui. Išlaidos gali siekti virš 15,000 dol. Šiais metais spalio 26-28 d. Šv. Kazimiero kolegija švęs savo 60 gyvavimo metų. Jubiliejinė šventė bus įamžinta dokumentiniuose filmuose. Taip pat bus suprojektuoti jubiliejinis medalis ir koplytstulpis.

Kun. Antanas Markus buvo pakviestas pakalbėti apie Šiluvos Mergelės Marijos padalinio praėjusių metų veiklą. Įvairiuose lietuvių telkiniuose buvo ar dar vyks Šiluvos Mergelės Marijos 400 metų apsiereikimo jubiliejus. Pagrindinis jubiliejus vyko š.m. rugsėjo 8-14 d. Chicago, IL. įvairiose šventovėse. Bet iškilmingos padėkos Mišios buvo aukojamos sekmadienį, rugsėjo 14 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, kur šv. Mišias

aukojo Čikagos kardinolas Francis George. Kun. Markus ragino visus delegatus garsinti Šiluvos Mergelės Marijos istoriją draugams, pažįstamiems ir svetimtaučiams. Kiek ir kaip bus Šiluvos Mergelės apsiereikimas išgarsintas, priklausys nuo mūsų visų. Padalinio tinklalapyje www.ourladyofsiluva.com yra daug istorinės informacijos apie Šiluvą. Ši informacija yra transliuojama lenkų ir ispanų kalbomis. Kun. Markus ir jo specialiai sudarytas komitetas turi paruošęs įvairios spausdintos medžiagos apie apsiereikimą. Kun. Markus padėkojo garbės narei Elinor Sluzas, kad pradėjo šį padalinį ir organizacijos fondui už 1,000 dol. paramą.

Mandatų komisija pranešė, kad šiame posėdyje dalyvavo 62 atstovai, 11 garbės narių, 4 centro valdybos nariai, 8 apygardos atstovai, 39 atstovų, 4 svečiai, atstovaujantys 5 rajonams ir 18 kuopoms.

Įvairios rezoliucijos buvo skaitomos. Tarp jų buvo priimta – išimti “Aid to Lithuania” padalinį kuris buvo uždarytas 2007 gruodžio 31 d. ir įvesti “Our Lady of Šiluva Fund, Inc”.

Posėdis baigtas malda.

Vakare pokylio salėje vyko kultūros vakaras. Šio vakaro programai vadovavo garbės narė Elinor Sluzas. 96 kuopos šokių grupė “Vėjelis”, šoko: “Lenciūgėlių”, “Našlį”, “Voveraitę”, “Klumpakojį”, ir “Norriu miego”. Publika labai įvertino šių šokėjų programą. Iš Cincinnati miesto pralinksmino dainininkai Gražvydas ir Gražina Supronai. Jų programą pravedė Horace Zibas. Dainos dainuotos iš 8-to, 9-to ir 10-mečio. Šiltais plojimais dainininkai buvo įvertinti. Atsidusę, “Vėjelio” šokėjai net pralinksmino su “Suktute”, “Ragučiais”, “Gyvataru” ir “Jankeliu”.

(Nukelta į 7 psl.)

PRENUMERUOKITE DIRVĄ



METAMS - \$55.
PUSEI METŲ - \$40.
PIRMA KLASĖ - \$78.
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

(Atkelta iš 6 psl.)

TREČIOJI SUVAŽIAVIMO DIENA

Rugpjūčio 2 d. pradėta prelatas J. Anderlonio ir diakono Vito Paškausko aukotomis šv. Mišiomis viešbutyje už taiką, tikėjimą ir tvirtumą Lietuvoje.

Seimo posėdis pradėtas dvasios vado prelatas dr. Kun. J. Anderlonio malda.

Dot ir John Setcavage, 144 kuopos Anthracite, PA, nariai buvo pakviesti pakalbėti apie Šv. Jurgio bažnyčios, Shenandoah, PA, uždarymą. Jie kalbėjo apie jų sudaryto komiteto pastangas atidaryti šią šventovę, kuri buvo įsteigta 1872 m. buvo išdalinti įvairūs spausdinti straipsniai apie bažnyčių uždarymus. Tarp jų ir apie Šv. Kazimiero bažnyčią Worcester, MA. Jie ragino rinkti parašus ir rašyti laiškus Lietuvos ambasada ir Vatikanui. Vyko jautrios diskusijos šia tema. Taip pat buvo išdalinta knygutė apie "Canon Law for Parish Closings".

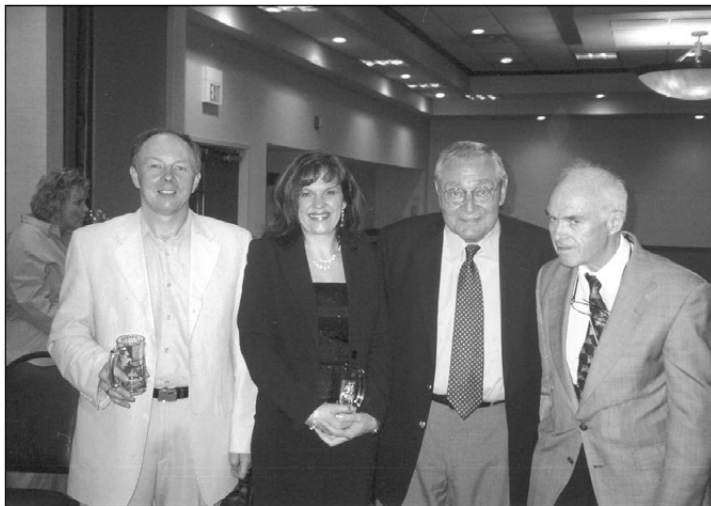
Mandatų komisija pranešė, kad šiame posėdyje dalyvavo 66 balsuojantys delegatai: 45 suvažiavimo delegatai, 8 apygardos delegatai, 11 garbės nariai, 2 centro valdybos nariai, 6 svečiai, atstovaujantys 5 rajonams ir 18 kuopoms. Dalyvavo 12 jaunų ir paauglių "vyčiukų".

Nauja 2008-2009 m. Centro valdybą sudaro:

Prel. kun. Juozas Anderlonis, dvasios vadas, Philadelphia, 3 kuopa, Elena Nakrosis, pirmininkė, Kearny, 90 kuopa, Brian Johnson, I vicepirm., Pittsburgh, 19 kuopa, Becky Pataki, II vice pirm., Kearny, 90 kuopa, Erin Petkus, III vice pirm. (jaunimui), Dayton, 96 kuopa, Ann Marie Burger, protokolų sekretorė, Dayton, 96 kuopa, Aldona Zajauskas, finansų sekr., Chicago, 16 kuopa, Bernice Aviza, išdininkė, Hudson-Mohawk, 136 kuopa, Dolores Herbert, izdo patikėtiniai, Phila, 3 kuopa ir Joanna Rudzevičius, Gary, 82 kuopa.

Komisijos - Lietuvių reikalų - John Mankus, Binghamton, 72 kuopa, Lietuvių kultūra/kalba - Barbara Miller, Binghamton, 72 kuopa, Garbės narystė - Rita Sussko, Newark, 29 kuopa, Ritualų - Georgiana Macke, Lemont, 157 kuopa, Stipendijų - Veronica Bizinkauskas-Cote, Brockton, 1 kuopa, Ryšių su visuomene - Regina Juškaitė-Švobienė, Detroit, 102 kuopa, Archyvų - Frances Burmila, Brockton, 1 kuopa, LV fondas - Irene Ozalis, Philadelphia, 3 kuopa, Šv. Kazimiero gildija - Mark Bell, Dayton, 96 kuopa, Mergelės Šiluvos fondas - kun. Antanas Markus, Chicago, 112 kuopa.

Centro valdybos 3-čia pirmininkės pavaduotoja, dirbanti su jaunais vyčiais, Andreja



Grazvydas ir Gražina Supronai, Horace Čibas ir muz. komp. Faustas Strolia po gražaus Supranų koncerto.

R. Juškaitės-Švobienės nuotr.

Deksnys apibūdino jaunimo veiklą šio suvažiavimo metu. Dalyvavo 12 jaunų vyčių ir paauglių. Rugpjūčio 2 d. jaunieji vyčiai turėjo smagią išvyką aplankyti Ohio rajono urvus ir turėjo progą pajodinėti arkliais. Suvažiavimo dalyviams buvo rodytos skaidrės apie jų išvyką. Visi padėkdamas sukurtus eilėraščius apie jų išvyką. Banketo metu vyčiukai platino laimės bilietus. Surinktas pelnas bus skiriamas programai "Saulutė" remti. Kiekvienam dalyvaujančiam jaunam vyčiui buvo įteikta suvažiavimo žymenys ir stipendija.

Finansų patikrinimo komitetui buvo pristatytos rezoliucijos, liečiančios Lietuvos Vyčių organizacijos aukų išdalinimą. Delegatai vienbalsiai nusprendė aukoti: Šv. Kazimiero Gildijai dėl Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos, Romoje langų įstatymo projektui, keturiom vienuolių kongregacijoms - Nukryžiuotojo Jėzaus, kazimierietėms, Nekalto prasidėjimo ir pranciškiečiams; Šv. Jurgio parapijai (kuri švęs savo 100 metų š.m. spalio 10 d.), ir spaudai: "Draugui", "Dirvai", "Amerikos lietuviui" ir "Vytis" žurnalui. Finansų patikrinimo komitetą sudarė garbės narė Bernice Avižaitė, Centro valdybos išdininkė garbės narė Rita Sussko ir Joanna Rudzevičius, centro valdybos izdo patikėtiniai; Lee Moore, 86 kuopa ir Charles Trečiokas, 27 kuopa.

2009 m. 96-sis seimas bus ruošiamas Chicago, IL. Jį globos Lietuvos Vyčių 16-kuopa veikianti Chicago, IL. Suvažiavimas vyks 2009 m. rugpjūčio 6-9 d.

Malda ir Lietuvos Vyčių himnu oficialiai baigėme 95-ąją Lietuvos Vyčių suvažiavimą.

IŠKILMINGAS BANKETAS

Kiekvienas Lietuvos Vyčių seimas, baigus darbo posėdžius ir išrinkus naują Centro valdybą atcianticms veiklos metams, baigiamas iškilmingu banketu. Taip ir 95-tojo šventėme šeštadienį, rugpjūčio 2 d. Holiday Inn viešbučio pokylių salėje.

Bankete dalyvavo 120 asmenų. Pasveikinimu pradėjo seimo

komiteto ko-pirmininkai Ann Louise Tucker ir Michael F. Petkus. Garbės stalo svečiai buvo įvesti į salę ir kiekvienas buvo pristatytas. Taip pat nauja centro valdyba buvo pristatyta. Invokacija sukalbėjo dvasios vadas prelatas kun. Joseph Anderlonis. Lietuvos vyčių organizacijos centro valdybos pirmininkė Elena Nakrošienė, stipendijos komisijos narė Rita Johnson, garbės narė ir garbės narystės komiteto pirmininkė Elinor Sluzas, ir garbės narių kandidatės Lee Moore ir Regina Juškaitė-Švobienė, lietuvių reikalų pirmininkė Mildred Jagiella, Clay ir Mary Ann Mathile, suvažiavimo ko-pirmininkas Michael Petkus ir banketo vakaro pranešėja Ann Marc Burger.

Po vakarienės vyko programa. Rita Johnson, stipendijų komiteto vardu pasveikino ir išvardino Lietuvių vyčių stipendijas laimėjusius asmenis: Debbie Miller, 72-kuopa, Binghamton, NY - 2,500 dol.; Ann Domalakes 144 k-pa, Anthracite, RI - 2,500 dol.; Trisha Costanzo, 136 kuopa, Hudson-Mohawk, NY - 2,500 dol.; Vilija Bizinkauskaitė, 1 kuopa, Brockton, MA ir James Distin, 71 kuopa Milwaukee, WI, abu po 1,000 dol.

Elinor Sluzas pristatė už nuopelnus Lietuvos Vyčių organizacijai ir Lietuvai į Garbės narystę šiame seime pakeltos Regina Juškaitė-Švobienė ir Lee Moore.

Lietuvos reikalų komiteto pirmininkė Mildred Jagiella pristatė šių metų "Lietuvos draugus" Clay ir Mary Ann Mathile. Šis įvertinimas yra apdovanojamas ne lietuvių kilmės asmenims, kurie savo pastangomis padėjo Lietuvos žmonėms. Elinor Sluzas apibūdino Clay ir Mary Ann Mathile finansinį dosnumą įvairiems projektams Lietuvoje: kardinolui Audriui Bačkiui; seselėms kazimierietėms Pažaislio remontams; Gailcingosios Motinos Teresės globos namams Vilniuje ir Popiežinci Šv. Kazimiero lietuvių kolegijai, Romoje.

Centro valdybos pirmininkė Elena Nakrošienė pareiškė nuoširdžią padėką centro valdybai

GRAŽI SUKAKTIS

Gera lietuvių spaudoje žinomas Edvardas Šulaitis 2008.10.15 atšventė brandžią aštuoniasdešimtmečio sukaktį. Jo ilgamečio spaudos darbo vaisius - gausa straipsnių įvairiuose mūsų laikraščiuose. Tai svarus, reikšmingas ir įsidėmėtinas įnašas.

Šia proga nuoširdžiai sveikiname sukaktuvininką ir linkime dar daug našių metų besidarbui mūsų spaudos laukuose.

*"Vilties" draugija
Dirva*

CLEVELAND, OH**KEISTAS DVASIŠKIŲ ELGESYS**

Š.m. spalio 17-19d.d., Clevelande, Ohio, miglotomis aplinkybėmis, lankėsi dvi iškilios Lietuvių Romos Katalikų asmenybės: arkivyskupas Sigitas Tamkevičius ir prelatas Edmundas Putrimas. Šio apsilankymo gerai iš anksto apgalvotas tikslas paaiškėjo tik vėliau ir nors šios viešnagės tvarkaraščio sudarytojas yra žinomas, jo pavardė ir vardą paviešinti šiame straipsnyje nebūtų prasminga. Gera žinoma, kad šie aukšti dvasiškai lankėsi keliuose JAV ir Kanados lietuvių telkiniuose, tačiau šių apsilankymų rengėjai

už pasitikėjimą ir bendradarbiavimą. Padėkojo suvažiavimo komitetui už puikią programą.

Suvažiavimo komiteto vardu, Michael F. Petkus padėkojo visiems delegatams ir svečiams už dalyvavimą suvažiavime ir visiems prisidėjusiems prie sėkmingo seimo. Oficialioji banketo dalis baigta kun. Michael Holloran sukalbėta malda.

Buvo malonu pašokti, pabendrauti ir atnaujinti pažintis su senai nematytais draugais. Atrodo, kad ne tik jaunimas, bet ir vyresnio amžiaus jaunimas šoko.

SUVAŽIAVIMĄ BAIGIANT

Sekmadienį, rugpjūčio 3 d., suvažiavimo užbaigimo šv. Mišios už išeivijos lietuvių bendruomenę JAV-se buvo atnašaujamos Šv. Kryžiaus bažnyčioje.

Šv. Mišias aukojo Cincinnati, OH arkivyskupas Daniel Pilarczyk, prel. dr. kun. Juozas Anderlonis, kun. Antanas Markus, kun. Michael Holloran, kun. Johann Roten ir diakonas Vitas Paškauskas.

Prieš pradėdant šv. Mišias prelatas kun. dr. J. Anderlonis vadovavo ritualui, kurio metu ketvirto laipsnio medaliai ir žymenys buvo įteikti. Nauja Centro valdyba davė savo prisaišką.

Po šv. Mišių visi susibūrė prie bažnyčios laiptų oficialiai seimo nuotrakai.

2008 metų seimas/suvažiavimas buvo darbingas ir sėkmingas. Pasimatysime ateinančiais metais 96-jame seime, vykstančiame Chicago, IL, 2009 m. rugpjūčio 6-9 d.!

*Regina Juškaitė-Švobienė,
LV ryšininkė su visuomene*

žiniasklaidai (*Dirvai*) apie tai nepranešė, nors skaitytojams būtų buvę labai įdomu.

Spalio 18 d., 2:00 p.p., Clevelando vysk. Richard G. Lennon priėmė ark. Sigitą Tamkevičių, prel. Edmundą Putrimą ir kleb. kun. Gediminą Kijauską SJ. "atvirai pasikalbėti" apie Clevelando Dievo Motinos Nepaliaujamos Pagalbos parapijos padėtį ir apie galimybę jos "uždarymą arba sujungimą". Apie šį "atvirą pasikalbėjimą" ir jo išvadas galima tik spėlioti, nes, iki šiol, nei vyskupas, nei arkivyskupas, nei prelatas, nei klebonas šiuo reikalu nėra prabilę, nors, be abejo, kiekvienas iš jų savo nuomonės šiuo svarbiu reikalu turi.

Nuostabu, kad abu svečiai, savo apsilankymo metu, nematė reikalo užmegsti ryšius su šv. Jurgio lietuvių parapija, ypač su jos klebonu kun. Joseph Bacevice, nepaisant kad vyskupas Lennon seniai buvo nusprendęs šv. Jurgio šventovę uždaryti ir kad per paskutinius 14-a mėnesių šios parapijos atstovai dalyvavo visuose "cluster" parapijų susirinkimuose - svarsty muose. Toks šių iškilų dvasiškių elgesys yra keistas, nesu prantamas, nediplomatiškas, net nemandagus.

Ironiška, kad vyskupo Richard G. Lennon tikslas yra sistematingas lietuvių bei kitų tautybių parapijų - tų kultūros židinių - uždarymas, o prel. Edmundas Putrimas tikslas yra priešingas - visomis jėgomis stengtis išlaikyti lietuvių katalikų kultūrą. Spalio 19 d. abu aukštieji svečiai ir kleb. kun. Gediminas Kijauskas Dievo Motinos Nepaliaujamos Pagalbos šventovėje aukojo iškilmingas šv. Mišias minint prieš 400 metų Marijos pasirodymą Šiluvoje.

Algirdas V. Matulionis

CHICAGO, IL

Kviečiame į koncertą "Pirtamsu", kuris įvyks sekmadienį, lapkričio 16 d., Jaunimo rūmų salėje, PLC, Lemont. Koncerte dalyvaus lietuvių meno ansamblis "Dainava", tautinių šokių ansamblis "Grandis", Maironio lit. mokyklos mokiniai, tautinių šokių grupė "Spindulys", Pal. J. Matulaičio misijos vaikų choras "Vyturys" ir "Dainavos" ansamblio vyrų vienetas. Dalyvaujami paremsite PLC Jaunimo rūmų salės apšvietimo įrangos vąj.

LIETUVA IR PASAULIS

LR Užsienio reikalų ministerija pareiškė, kad spalio 29 dienos Rusijos Federacijos Valstybės Dūmos sprendimas rati-fikuoti vadinamąsias „draugystės, bendradarbiavimo ir savitar-pio pagalbos sutartis“ su Gruzijai priklausančiomis Abchazija ir Pietų Osetija prasilenkia su 1969 metų Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės nuostatomis ir šiurkščiai pažeidžia Jungtinių Tautų Chartijos principus. Šiurkštūs ir nesiliau-jantys nusižengimai tarptautinei teisei suverenos kaimyninės Gruzijos atžvilgiu kelia rimtą susirūpinimą dėl Rusijos Federa-cijos ketinimų laikytis tarptautinių įsipareigojimų santykiuose su kitais partneriais, taip pat ir su Europos Sąjunga.

Dienos švieson ištraukti slaptieji Europos Sąjungos proto-kolai. Slapti Briuselio dokumentai įrodo, kad Europos Komisi-ja įsakė Lietuvos ir dar 26 ES valstybių vadovams legalizuoti genetiškai modifikuotas grūdines kultūras. Aiškėja, jog Euro-pos Komisijos prezidentas Žozė Manuelis Barozas vasarą su-būrė slaptą darbo grupę, kuri siekia, kad ES šalyse būtų panai-kinti iki šiol galiojantys genetiškai modifikuotų augalų augini-mo ir prekybos suvaržymai. Grupėje - visų ES šalių premjerai, jiems griežtai įsakytą šios informacijos neskelbti. Tai pranešė įtakingas britų dienraštis *The independent*.

Ministro pirmininko patarėjas žemės ūkio klausimams Min-daugas Bastys pareiškė, kad jam šia tema kalbėtis per sunku. Prem-ieras Gediminas Kirkilas irgi pyktelėjo, kad "Vakaro žinios" kla-usia apie Europos Komisijos klaidą. "Tokio susitikimo nebuvo, - nukirto jis. - Pirmą kartą girdžiu. Prieš porą savaitių? Taip, bu-vau susitikęs su Barozu, bet apie energetiką kalbėjome. Vadovų taryboje apie tokius klausimus tikrai nebuvo kalbama.

Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Justinas Ka-rasas, išgirdęs apie slaptus EK nurodymus Bendrijos narių prem-jerams, labai nustebo: "Net nesitiki, kad Europos Komisijoje taip gali būti. Juk ta institucija nėra "lukošenkinio" tipo! O jei vis dėlto taip buvo, tai kažkoks nesusipratimas, afera!" Seimo narys Julius Veselka - dar kategoriškesnis: "Nesuprantu, kaip žmonės, kurie meldžiasi Vakarų demokratijai, nesuvokia, kad toji demo-kratija dažniausiai yra ne kas kita, o tik žmonių mulkinimas."

Lietuvos užsienio reikalų ministerijos valstybės sekretorius Deividas Matulionis spalio 27-29 dienomis su diplomatų ir ver-slininkų delegacija lankydamasis Libijoje siekė užmegzti glau-desnius politinius ir verslo santykius su šia naftos ir dujų turtinga valstybe. Vizito metu buvo pasirašytas tarpusavio supratimo me-morandumas dėl dvišalių Lietuvos ir Libijos užsienio reikalų mi-nisterijų konsultacijų. Libijai buvo įteiktas tarpvyriausybinių su-tarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos projektas.

LR UR ministras Petras Vaitiekūnas spalio 30 dieną priėmė naująją Suomijos ambasadorę Lietuvoje Marja-Liisą Kiljunen. Lietuvos eksportas per pirmąjį 2008 metų pusmetį į Suomiją išaugo 65 proc., palyginti su 2007 metų pirmuoju pusmečiu ir siekė 323,7 mln. litų. Ministras paminėjo, kad Suomija užima aštuntą vietą pagal užsienio investicijas Lietuvoje. P.Vaitiekū-nas padėkojo Europos saugumo ir bendradarbiavimo organiza-cijai (ESBO) pirmininkaujantiui Suomijai už labai svarbų vaid-menį indėlių į konflikto Gruzijoje sprendimą. Suomijos ambasa-dorė išreiškė viltį, kad ateityje ekonominis šalių bendradarbia-vimas dar labiau aktyvės. M.L.Kiljunen pažymėjo, kad ji steng-sis dar labiau intensyvinti gerus dvišalius Lietuvos ir Suomijos santykius ir regioninį bendradarbiavimą Šiaurės ir Baltijos vals-tybių NB6 (Lietuva, Latvija, Estija, Suomija, Švedija, Danija) ir NB8 (Lietuva, Latvija, Estija, Suomija, Švedija, Danija, Nor-vegija ir Islandija) formatuose, taip pat Baltijos jūros valstybių vadovų taryboje (BJVT). Ji pažymėjo, kad labai svarbus yra Rusijos įtraukimas į regioninį bendradarbiavimą. Suomijos am-basadorė M.L.Kiljunen įteikė skiriamuosius raštus Lietuvos Pre-zidentui Valdui Adamkui rugsėjo 17 dieną. Ji yra ketvirtoji Suo-mijos ambasadorė Lietuvoje po nepriklausomybės atkūrimo. Lietuva ir Suomija diplomatinis santykius atkūrė 1991 metų rugpjūčio 28 dieną.

Kadenciją baigiantis ministras pirmininkas Gediminas Kir-kilas trumpas atostogas praleido Paryžiuje stebėdamas tenisą. Spalio 31 - lapkričio 2 dienomis "Tennis Europe" prezidento Jacques Diupre kvietimu G. Kirkilas viešėjo Paryžiuje, kur ste-bėjo "BNP Paribas Masters" teniso turnyro kovas. Jį atostogų metu pavadavo krašto apsaugos ministras Juozas Olekas.

Daugiau kaip pusšimtis motorizuotosios pėstininkų briga-dos "Geležinis Vilkas" karių lapkričio 1-14 dienomis Vokietii-joje dalyvaus NATO šalių Jungtinio greitojo reagavimo korpu-so pratybose "Arrcade Fusion 08". Lietuvos kariai planuos ir vykdys užduotis, sumodeliuotas pagal taikos stabilizavimo ope-racijų specifiką. Tokiuose mokymuose brigados "Geležinio Vil-ko" kariai dalyvaus trečią kartą.

LGITIC, LR URM



Lietuvos ambasadorius Mečys Laurinkus (kairėje) spalio 20 dieną Tbilisyje įteikė skiriamuosius raštus Gruzijos prezidentui Mikheil Saakashvili. Susitikimo metu prezidentas ir Lietuvos ambasado-rius trumpai aptarė Lietuvos ir Gruzijos santykius, galimus abiejų valstybių vadovų dvišalius vizitus. Gruzijos prezidentas M.Saakashvili pasidžiaugė Lietuvos parama Gruzijai. Ambasadorius M.Lau-rinkus užtikrino, kad Lietuva rems Gruziją ir ateityje. Tbilisyje reziduojantis ambasadorius M.Lau-rinkus – antrasis Lietuvos ambasadorius Gruzijoje. Lietuva ir Gruzija diplomatinis santykius už-mezgė 1994 metų rugpjūčio 6 dieną.

LR URM

V. ADAMKUS:

RUSIJOS ĮSIPAREIGOJIMAI – NEĮGYVENDINTI

Vilnius, spalio 31 (LRT). Su Vilniuje viešinėčiu Gruzijos prezidentu susitikęs Lietuvos vadovas Valdas Adamkus kal-bėjo apie po rugpjūtį išplies-kusio Maskvos ir Tbilisio kon-flikto susidariusią taurptautinę situaciją bei Gruzijos padėtį joje. Abiejų šalių vadovai taip pat aptarė, kaip vykdomas Prancūzijai tarpininkaujant pa-rengtas ir Rusijos pasirašytas šešių punktų taikos planas. „Artėja Briuselio konferenci-ja. Vienas iš jos tikslų – nusta-tyti tikrąją padėtį Gruzijoje“, - apie susitikimo tikslus kalbė-jo V. Adamkus.

Lietuvos prezidento įsitiki-nimu, šiuo metu taikos planas nėra visiškai vykdomas. „Eu-ropos Sąjungos stebėtojų mi-sijos veikla turi aprėpti visą Gruzijos teritoriją. Susidaro keista situacija, kai ES pasiūsti atstovai priversti dirbti tik su Gruzijos valdžia, tačiau jų ne-įleidžia į nepriklausomybę pa-siskelbusius Gruzijos teritori-nius darinius. Europa nežino, kas vyksta separatistiniuose re-gioniuose, kuriuose ir prasidė-jo karo veiksmai“, – sakė V. Adamkus.

V. Adamkus priminė, kad šešių punktų taikos susitarimui pritarė visų ES šalių narių va-dovai, o jo ignoravimas yra įžeidimas ir deryboms vadova-vusiam Prancūzijos vadovui Nikolas Sarkozy, ir visai ES.

Gruzijos prezidentas M. Saakašvilis pabrėžė, kad Ru-sija ignoruoja rugsėjo 1 dieną specialiajame ES vadovų su-sitikime išsakytą valią – visas karines pajėgas gražinti į iki konflikto buvusias pozicijas.

Anot jo, Rusijos kariniai daliniai dar nepaliko dviejų gy-

venviečių, iš kurių Tbilisį ga-lima pasiekti per pusvalandį, o separatistinėse Gruzijos terito-rijose – Abchazijoje ir Pietų Osetijoje dabar rusų karių dis-lokuojama dvigubai daugiau negu buvo iki karo.

Lietuvos vadovas pažymė-jo, kad Rusijos nuostata nevyk-dyti savo įsipareigojimų kelia pagrįstų abejonių, ar galima to-liau su ja tęsti dialogą. „Ir tai yra ne pirmas kartas, kai Rusi-ja nesilaiko duoto žodžio. Pri-tariu NATO generalinio sekre-toriaus nuomonei, kad Rusija turi laikytis beveik prieš de-šimtmetį Stambule priimtų įsipareigojimų išvesti savo ka-riuomenę iš Padniestrės Mol-dovoje“, – teigė V. Adamkus.

Tačiau spaudos konferenci-joje V. Adamkus nepatvirtino žiniasklaidoje pasirodžiusių svarstymų, kad Lietuva galėtų blokuoti ES ir Rusijos derybų dėl partnerystės pradžią. „Mes atkreipsime visų Europos va-

dovų dėmesį į esamą padėtį ir iškelsime grėsmę, kuri gali pa-liesti visą Europą“, – apie ar-timiausio ES vadovų susitiki-mo tikslus kalbėjo Lietuvos prezidentas.

Tuo metu Gruzijos prezi-dentas M. Saakašvilis dar kar-tą padėkojo už paramą karinio konflikto su Rusija metu. Anot jo, Lietuva yra labai gera Gru-zijos draugė. „Jūs puikiai su-prantate mūsų problemas ir iš-šūkius, su kuriais turime susi-tvarkyti“, – žurnalistams sakė Gruzijos vadovas.

V. Adamkus dar kartą pakar-tojo tai, kad Lietuva rems Gru-zijos siekį tapti ES ar NATO na-re, kai tik šalis bus pasiryžusi įgyvendinti įsipareigojimus re-gione. Lietuvos vadovas taip pat išreiškė viltį, kad tarptauti-nėmis pastangomis pavyks sta-bilizuoti padėtį regione ir atkur-ti karinės agresijos metu nuken-tėjusią Gruzijos ekonomiką ir infrastruktūrą.

(Atkelta iš 1 psl.)

TEISMAS NURODĖ...

ta kart buvo nustatęs, kad Ru-sija neatsisako imuniteto nuo jurisdikcijos savo ir savo nuo-savybės atžvilgiu, todėl nu-sprendė, kad analogišką ats-a-kymą Rusija atsitys gavusi ir L. Simučio ieškinį.

Šį teismo sprendimą L. Si-mutis apskundė Apeliaciniam teismui, kuris nusprendė pa-naikinti žemesnės instancijos teismo sprendimą.

„Valstybės imunitetas reiškia ne imunitetą nuo ieškinio pareiškimo, o imunitetą nuo užsienio valstybės teismo ju-risdikcijos. Teismo galimybė apginti pažeistas ieškovo tei-ses, kuomet atsakovu yra už-

sienio valstybė, priklauso nuo to, ar užsienio valstybė reika-laus jos atžvilgiu taikyti vals-tybės imuniteto doktriną.

Tarptautinė praktika rodo, kad valstybė apie imuniteto jai taikymą ar netaikymą pa-reiškia teisme, t. y. po to, kai teismas priima ieškinį ir pats kreipiasi į savo valstybės Už-sienio reikalų ministeriją, pra-šydamas diplomatiniais kana-lais susisiekti su užsienio valstybe, kad pastaroji pa-reikštų savo nuomonę dėl jai pareikšto ieškinio bei patvir-tintų arba paneigtų valstybės imuniteto doktrinos taikymą jos atžvilgiu“, - teigiama Ape-liacinio teismo nutartyje.

LGITIC

Vlatas Šlaitas

KAPINYNŲ ŽOLĖ

Kapinynai mane traukė vaikystėje
ir kapinynai mane traukia senatvėje,
nes kapinynų širdy,
už sunkių žalvarinių vartelių,
miega mano auksinis kryželis,
mano atsakymas
į visus mano klausimus,
kam,
aplamai,
atėjau į pasaulį
ir kur nukeliausiu,
kai mane vieną kartą priims amžinon kaimynystėn
kapinynų pusiau pažaliavę ir sunkūs varteliai.
Jeigu nebūtų meilės,
nebūtų nieko,
jeigu nebūtų meilės,
būtų tik durys,
kurios veda į tamsią ir šiurkščią ir amžiną mirtį.
Jeigu nebūtų meilės,
būtų geriausia
niekados neužgimti šiame plačiame pasaulyje.
Bet seni kapinynų varteliai dainuoja meilę,
ir šiurkšti ir gaudi žolelytė dainuoja meilę,
nes gyvenimas yra meilė,
nes tiktai meilė,
kaip šiurkšti ir gaudi žolelytė,
nugali mirtį.

PASIRINKIMAS

Esu neapribojamas.
Begalybė yra mano riba.
Begalybė į dieviškąjį kilumą,
arba begalybė į šio pasaulio kunigaikščio
niekšybės paslaptį.
Trejos durys laiko šiurkščioj sargyboj mano gyvenimą.
Pirmos durys
tai mano gimimas,
antros durys tai mano mirtis,
o trečios durys slepiasi mano širdy
(aš kalbu apie savo tikėjimą į pomirtinį gyvenimą).
Kuo gi galėčiau paaiškinti
savo tikėjimą į pomirtinį gyvenimą?
Ogi tik vienu sakiniu:
Niekas neateis pas mane,
jei mano Tėvas nepanorės.
Bet kadangi Dievo malonė mane pasirinko,
už tai aš vaikštau ramus ir didingas mirties

akivaizdoj,

nes toj vietoj,
kurioj kitiems šis gyvenimas baigiasi,
man toj vietoj tiktai prasidės mano tikras gyvenimas.

* * *

Kiekvieną dieną prisimenu savo mirusį tėvą,
savo mirusius gimines,
savo mirusius ir sušaudytus klasės bičiulius,
nes jie visi įeina į mano gyvenimą,
nes jie visi yra vientisas
ir nedalomas mano gyvenimas.

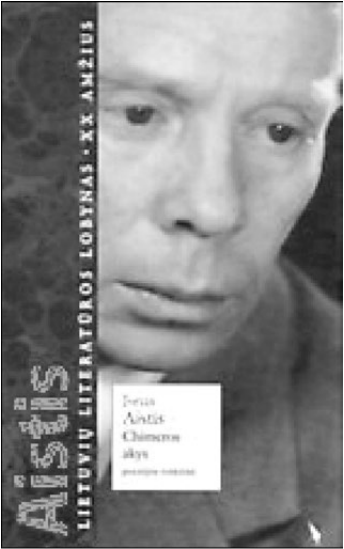
PER VĖLINES – A. KUČINSKO „GIESMĖS APIE SMERTĮ“

Vėlinių dieną, lapkričio 2-ąją, Bernardinų bažnyčioje Vilniuje, o po savaitės – Kristaus Prisikėlimo bažnyčioje Kaune skambėjo kompozitoriaus Antano Kučinsko „Giesmės apie smertį“ giedotojų ir dūdorių ansambliui pagal senųjų kantičkų ir Birutės Mar žodžius. Kompozitoriaus A. Kučinsko kūrinys „Giesmės apie smertį“ buvo parašytas 2007 metų Tytuvėnų vasaros festivalio užsakyму. Kūrinio žanrą autorius api-

būdina kaip liaudišką oratoriją-misteriją, skirtą žmogiškosios būties kelionės apmąstymui. Chordinė kūrinio partitūra kuriama panaudojant senųjų lietuviškų religinių tekstų – lietuviško baroko archaiškos poezijos, pirmųjų lietuviškų krikščioniškų giesmynų, raudų – fragmentus bei muzikines tų senovinių maldų – kantičkų – intonacijas, ritmiką, melodiką. Kūrinio muzikinis vadovas – Romualdas Gražinis, režisierė ir libreto autorė – Birutė Mar.

ELTA

POETO JONO AISČIO POEZIJOS RINKTINĖ



Jonas Aistis. *Chimeros akys: poezijos rinktinė. – Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2008. - 270 p.*

Tai jau dvylikta serijos „Lietuvių literatūros lobynas. XX amžius“ knyga. Joje – vieno žymiausių lietuvių lyrikų Jono Aisčio (1904-1973) poezija sudaryta remiantis

poeto „Raštų“ pirmu tomu (Čikaga, 1988).

Aisčio kūrybos viršūnė, prof. dr. V. Maciūno nuomone, yra rinkiniai „Eilėraščiai“, „Imago mortis“, „Intymios giesmės“. Poetas iš-tobulino naująją simbolistinę romantinę srovę lietuvių literatūroje, atgaivino asmeninės lyrikos versmes. Aistis laikytinas skiriamąja gaire tarp prieš jįėjusios kartos poetų ir po jo kuriančių rašytojų.

Aisčio poezija žymi lyri-nių jausmų ir minties grynūmu bei gelme, detalės tikrumu ir atspalvių įvairumu bei intymumu. Jis sugeba smul-kiausias tikrovės apraiškas suausti su bendromis ir dide-lėmis būties problemomis, tai nuspalvindamas asmeninės gėlos ir ilgesio vasara.

Poetui buvo svetima formalioji estetika, kuri harmo-niją ir grožį teigė pasitelkus

leksiką, stilių, ritmą, garsia-raštį, prozodijos išvalgumą. Jam už viso šito lieka kažkoks spindulys, slėpiningas švytėjimas, kaip tų už tamsių girių ir vakaro ūkanose grimz-tančių laukų. Ir tai gali ap-rėpti vien širdies išmintis...

Tai iškart pajunta Aisčio kūrybą visa savo esatimi pri-ėmęs žmogus: tik užgęsta ki-ti garsai, tik ramiai slūgso-jęs oro okeanas ūmai pavirs-ta pasakišku kalnų krištolu, tik suvoki, kaip ima keistis kasdienybė...

Aisčio kūryba niekados nesustabdo, neprislegia, ne-sukausto. Ji visados veda ten, kur sielą ne liūdesys apsunkina, bet jaučiamas vis nepa-siekiamas už nesibaigiančių „tuščių laukų, nakties skriū-džios ir sielvartingos“ tiks-las, kuriame slypi paslaptin-gasis žmogaus išsipildymas...

Robertas Keturakis
Bernardinai.lt

KULTŪROS KRONIKA

Vilniuje buvo įsteigtas tre-čias kamerinis orkestras jau prieš pora metų. Tuo nustebi-no Lietuvos muzikos ir teatro akademijos studentas **Gedimi-nas Gelgotas**. Jis buvo įsitiki-nęs, kad visuomenei tokio or-kestro reikia. Jis rengia akade-minės muzikos koncertus. Tai Naujų idėjų kamerinis orkest-



Lietuvos muzikos ir teatro aka-demijos studentas **Gediminas Gelgotas**.

ras - NIKO. Su orkestru jis at-liko tris savo sukurtas misterijas. G. Gelgotas yra Vilniuje žinomų muzikų šeimos sūnus. Šiuo metu jis studijuoja ketvir-tame kurse kompoziciją pas V. Barkauską ir dirigavimą pas Gintarą Rinkevičių, dirba di-rigentu Vilniaus universiteto chore "Pro musica", dainuoja chore "Jauna muzika" ir diri-guoja savo koncertines progra-mas. Su savo muzikantais kon-certavo ne tik Lietuvos mies-tuose, bet ir Rygoje, Sankt Pe-terburge ir Maskvoje, Suomi-joje, Vokietijoje, Italijoje. Mo-kėsi M. K. Čiurlionio menų mokykloje, o vėliau Lietuvos muzikos akademijoje.

Jis sako, kad M. K. Čiur-lionio mokykla - uždaras pa-saulis, pamokų, koncertų, konkursų karuselė, varoma pedagogų bizūno. "Atsidūrus Muzikos akademijoje, atsive-

ria kitokia realybė, susimąs-tai, kodėl muzikuoji. Aš pajū-tau, kad atsistoti ir padiriguo-ti tradicinį koncertą nėra itin įdomu - norisi drąsiau paro-dyti muzikos keliamus išgyve-nimus, sujaudinti jais klausy-tojus ir pačius atlikėjus. Su-maniau neįprastai pateikti sa-vo muziką - išsklaidyti jos at-likėjus po visą bažnyčią, pa-sikviesti stygininkus, kad šie improvizuotų vaikščiodami... Arba penkias minutes stovėti ir spinduliuoti tylą. Daugumai tai absurdiška". Tai bendra-minčių sambūris ir tobulėjimo mokykla. Išmokta išgirsti ty-lą kaip muziką.

Lietuvos Kultūros mi-nistro Jono Jučo kadencijos pabaiga sutapo su pasaulio fi-nansų krize, tačiau kultūros renginiai išaugo beveik 30 procentų. "Kultūros reikalams dar niekada nebuvo skirta tiek daug lėšų, kaip per pastaru-sius trejus metus. Manau, kad per savo kadenciją nuveikiau net daugiau, negu buvo gali-ma tikėtis. Jei kas nors mane pralens - pirmasis pasveikin-siu", - kalbėjo žurnalistams ministras. "Man labai nepatin-ka mūsų valstybėje pastebima praraja tarp vadinamojo eliti-nio ir populiariojo meno. Tarp šių sričių nėra jokio tiltelio."

Rašytojų sąjungoje Vilniu-je buvo pristatyta **rašytojos Danutės Kalinauskaitės** ant-roji knyga "Niekada nežinai", kurią išleido "Baltos lankos". Jos pirmoji knyga "Išėjusi švie-sa" pasirodė 1987 m. Rašytoja į klausimą, kodėl tiek ilgai ne-rašė, atsakė, kad kaupė patirtį ir laukė, kol atsiras patogus me-

tas rašymui. Literatūros kritikai beveik sutartinai sako, jog D. Kalinauskaitės "Niekada neži-nai" - viena geriausių pastaro-jo metų lietuvių prozos knygų. Kiekvienas jos sakiny s išdailin-tas ir apgalvotas. Jos stilius da-ro nepaprastą įspūdį - rašo lite-ratūros tyrinėtoja Jūratė Sprin-dytė. Jos sugrįžimą į prozą ga-lima sieti su emociniu sukrėti-mu praradus tėvus ir namus. "Slaugiau, marinau, laidojau tė-vus, kitus labai artimus žmones, pardaviau namus. Novelė "Na-mo" atsirado iš praradimų", - kalbėjo rašytoja. Jos kūryba ne skysta, bet sodri proza, pripa-žįsta literatūros vertintojai.

Jei kas nors dar turi ili-uzijų, pavartykite Lietuvai skirto leidinio "Baltijskij mir" pirmąją laidą, kurią Rusijos ambasada Lietuvoje platina rusų kalba dėstomose mokyk-lose. Tokios antilietuviškos, antilatviškos ir antiestiškos ir antivakarietiškos demagogi-jos dar nėra buvę. Rusija prieš mus veda galingą informaci-nį karą. Lietuvos tarnybos ne-bando sustabdyti iš Kremliaus plustančią rusifikaciją.

Vėlinių išvakarėse, spalio 31 d., Klaipėdos dramos teat-ras kvietė žiūrovus į premje-rą - režisieriaus Povilo Gai-džio režisuotą spektaklį "Os-karas ir ponias Rožė" pagal Eric Emmanuel Schmitt pje-sę. Vieno garsiausių šiuolai-kinių dramaturgų, filosofų E. E. Schmitt kūrybos režisierius P. Gaidys imasi antrą kartą. Režisierius P. Gaidys spektak-lio žanrą apibūdina kaip ele-giją. "Tai nepaprastai jautrus literatūrinis kūrinys, kuris sunkiai paklūsta teatrui. Ėmiausi jo, nes ši medžiaga nepalieka abejingų".



XIV MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS 2008 M. LAPKRIČIO 26-30; PLC PATALPOSE, LEMONT, IL

Marija Remienė ir Algis Kazlauskas yra vykdomieji XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo ruošos komiteto vicepirmininkai. Ant jų pečių gula daugybė "ūkinių" reikalų. Be šių energingų ir darbščių mūsų visuomenininkų kruopštaus darbo simpoziumo dalyviai patirtų daug nesklandumų. PLKMS pradžia jau nebe už kalnų - lapkričio 26-30 d. Lietuviškoji visuomenė maloniai prašoma Padėkos dienos savaitgalį paskirti ne vien kūno, bet ir dvasiniam penui, kurio galės gausiai pasisemti simpoziumo mokslinėse ir plenarinėse sesijose.

Mokslo ir kūrybos simpoziumai - aktualūs mūsų visuomeniniam ir kultūriniam gyvenimui. Ruošiami kas ketveri metai nuo 1969-ųjų, simpoziumai yra sutraukę šimtus lietuvių mokslininkų, sudarydami jiems progą pasidalinti patirtimis, idėjomis, pasidžiaugti moksliniais laimėjimais, o paskaitų bei pranešimų pasiklausyti susirinkusiai publikai suteikdami galimybę pažinti ir pasididžiuoti savo tautos mokslininkų pasiekimais, praplėsti savo kasdienybės akiratį. "Tiktai apsišvietęs lietuvis gali būti sąmoningas ir brandus savo tautos pilietis," - tvirtina XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo rengėjos, JAV LB Krašto valdybos pirm. Vytautas Maciūnas. Nelikime abejingi lapkričio 26-30 d. Pasaulio lietuvių centre ruošiamam XIV PLMKS, dalyvausime jo gausiose mokslinėse ir plenarinėse sesijose, kuriose pranešimus skaitys lietuviai mokslininkai, atvykę net iš 14 pasaulio šalių!

Mūsų Žemę įprasta vadinti Mėlynąja planeta, o pastaruoju dešimtmečiu ypač susirūpinta, kad ji išliktų žalia: pasauliniu mastu vyksta įvairios akcijos, kurių tikslas apsaugoti Žemės gamtą ir klimatą nuo neigiamų pokyčių. XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziume taip pat atkreipiamas dėmesys į Žemei gresiančius pavojus dėl industrinės ar kitokios taršos. Plenarinė sesija "Žalios planetos ir pasaulinės energetikos plėtos iššūkiai technologijai ir ekonomijai: šiuolaikinė pasaulinė padėtis ir sąskambis Lietuvoje" kaip tik susitelkia ties tomis mūsų planetos problemomis. Sesiją suorganizavo ir įvadinį žodį tars prof. Donatas Tijūnėlis

(JAV). Kiti pranešėjai: dr. Anzelmas Bačauskas (Lietuva), Rimas Slavickas (Kanada), dr. Vaclovas Miškinis (Lietuva), dr. Nemunas Biknius (Lietuva). XIV PLMKS įvyks lapkričio 26-30 d. Pasaulio lietuvių centre, Čikagos priemiestyje, Lemont, IL.

"Sovietų represijos Lietuvoje ir jų psichologinės pasekmės po 50 m." - viena aktualiausių ir įdomiausių plenarinių sesijų XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziume, kuris įvyks lapkričio 26-30 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL. Sesijos organizatorius - prof. Algis Norvilas (JAV); pagrindinė pranešėja - dr. Danutė Gailienė (Lietuva); taip pat sesijoje iš Lietuvos dalyvaus ir pranešimus pateiks dr. Evaldas Kazlauskas ir dr. Vėjūnė Domanskytė-Gotienė.

Kad "protų nutekėjimas" Lietuvai yra nuostolingas ir sudaro nemažų problemų, diskutuota jau 2000 m. vykusiam Mokslo ir kūrybos simpoziume Vilniuje, o ypač plačiai apie tai kalbėta 2005 m. vykusio simpoziumo sesijose. Šiai temai bus teikiamas nemažas dėmesys ir XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziume, vyksiančiame lapkričio 26-30 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL, tačiau šį kartą bus kalbama ne vien apie protų praradimą, bet ir apie jų grįžimą į Lietuvą, paminint konkrečius žingsnius tam protų grįžimui vykdyti.

Dr. Vytautas Narutis, XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo organizacinio komiteto kopirmininkas, taip susumavo šio, Padėkos dienos savaitgalį Pasaulio lietuvių centre vyksiančio, simpoziumo tikslus: "Įnešti daugiau energijos Lietuvos strategijai - energetikos ir žalios planetos klausimais; plėtoti lituanistinių mokyklų gyvastį JAV, Kanadoje ir Europoje; aptarti lietuviškų archyvų išseivijoje ateitį; pagyvinti ir konkretizuoti mokslininkų grįžimą į Lietuvą; atrasti naujų galimybių bendravimui tarp lietuvių mokslininkų; atverti galimybes mūsų jaunimui į Lietuvos sferą; pristatyti inovacines strategijas Lietuvoje; siekti dvasiniai ir fiziniai sveikos Lietuvos ir išseivijos". Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti simpoziumo sesijose ir būti tų tikslų vyksmo liudininkais.

Plenarinė sesija "Aplinkosaugos iššūkiai, sąryšis su verslų pasauline perspektyva ir galimybės Lietuvoje" nagrinės Baltijos jūros problemas, Lietuvos gamtos ir aplinkosaugos stovį, dujotiekį ir D-6 naftos gręžimo platformą, jūros mokslų ir technikos slėnio vystymą bei kitus opius Lietuvos gamtosaugai klausimus. Sesijos vadovas: prof. Vytautas Klemas (JAV, University of Delaware); kiti prelegentai: dr. Vitalijus Auglys (Aplinkos ministerijos poveikio aplinkai vertinimo skyriaus vedėjas); prof. Rimantas Didžiokas (Klaipėdos univ. prorektorius); akad. Algimantas Grigelis (Lietuvos Mokslų akademijos geomokslų sekcijos pirmininkas). XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas, vyks lapkričio 26-30 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL. Kviečiame visus gausiai dalyvauti.

"Lietuvos ekonomika, žemės ūkis ir ateities perspektyvos" bus aptarta XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo (PLKMS) plenarinėje sesijoje. Įvadinį žodį tars sesijos organizatorius dr. Stepas Matas, taip pat dalyvaus prof. Kazimiera Prunskienė (Lietuva), dr. Jadvyga Čiburienė (Lietuva), dr. Robin Taylor (JAV) ir dr. Vytautas Liakas (Lietuva). PLMKS ruošia JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba (pirm. Vytautas Maciūnas) ir specialiai sudarytas organizacinis komitetas, kurio kopirmininkai yra dr. Vytautas Narutis ir dr. Stasys Bačkaitis. Simpoziumas įvyks lapkričio 26-30 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL.

Koks išseivijos lietuvių sukaupų archyvų, bibliotekų, galerijų, muziejų ilgalaikis likimas? Kaip juose saugomi mūsų meno bei kultūros lobiai vertintini pasauliniu mastu? Šiais klausimais bus išsamiai pasisakyta XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kultūros simpoziume, Padėkos dienos savaitgalį vyksiančiame Pasaulio lietuvių centre Lemont, IL. Plenarinės sesijos: "Lietuvių archyvai, bibliotekos, galerijos ir muziejai išseivijoje pasauliniu mastu" vadovė ir organizatorė - JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Dalė Lukienė; kiti pranešėjai: Daiva Barzdukienė (JAV), dr. Rolandas Kvietkauskas (L), Kristina Lapienytė (JAV), dr. Linas Saldukas (Lietuva), Mindaugas Žolynas (Lietuva).

"Visuomenės sveikatinimas, medicininis gyventojų aprūpinimas įtakojančių sąlygų ir sprendimų pasėkoje; iššūkiai medicininiai; pasaulinė ir Lietuvos patirtis" - tai viena iš daugiau kaip tuzino

XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo plenarinių sesijų. Sesijos organizatorė ir pagrindinė pranešėja - dr. Rasa Kazlauskaitė (JAV), taip pat dalyvaus: dr. Renata Variakojytė (JAV), dr. Marija Rudzikienė (Lietuva), dr. Antanas Goštautas (Lietuva), dr. Antanas Bubulis (Lietuva), dr. Vilma Gudienė (Lietuva) ir Jonas Kubilius (JAV). PLMKS įvyks š.m. lapkričio 26-30 d. (Padėkos dienos savaitgalį) Pasaulio lietuvių centre. Lemont. Norintys iš anksto įsigyti bilietus į visas plenarines bei mokslines sesijas, gali tai padaryti, kreipiantis telefonu 800-625-1170, internetu www.mks14.com "Seklyčioje", Pasaulio lietuvių centro būstinėje, Jaunimo centre, "Lietuvėlėje".

Keturiasdešimt metų minintis XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas įvyks š.m. lapkričio 26-30 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Simpoziumų pradžia - 1969 metais Čikagoje. Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, simpoziumai pakaitomis vyksta Lietuvoje ir JAV. 1987 m. Lietuvos mokslininkams pagaliau pavyko pralaužti geležinę uždangą ir dalyvauti Čikagoje ruošiamame Mokslo ir kūrybos simpoziume. Jų atvyko apie šimtinė, nors kai kurie turėjo keliauti per Meksiką. Šiemetiniame PLMKS su pranešimais dalyvaus apie pusantro šimto mokslininkų net iš 14 pasaulio šalių; tarp jų: Singapūro, Urugvajaus, Sibiro, Belgijos, Anglijos, Lietuvos, Ispa-

nijos, Švedijos, Šveicarijos, Vokietijos, žinoma, ir iš JAV.

Kun. Antanas Saulaitis, SJ, vadovaus ir tars įvadinį žodį XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo plenarinei sesijai "Lietuvių dvasinio paveldo poveikis XXI amžiuje". Simpoziumas, švenčiantis 40 metų sukaktį, įvyks Padėkos dienos savaitgalį (lapkričio 26-30 d.) Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

Verta pagirti lietuves moteris, - teigia XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo organizacinio komiteto kopirmininkas dr. Stasys Bačkaitis, - jos ne tik šauniai pasižymėjusios moksliniais pasiekimais, bet labiau interesuojasi bendravimu su užsienio mokslininkais ir pasiryžusios gausiai dalyvauti simpoziume". Visuomenė nuoširdžiai kviečiama užpildyti PLMKS mokslinių ir plenarinių sesijų patalpas ir pasiklausyti tų šauniųjų lietuvių moterų (žinoma, ir vyrų) pranešimų. PLMKS įvyks Pasaulio lietuvių centre (Čikagos priemiestyje), Lemont, IL, lapkričio 26-30 d.

Veiklus bendruomenininkas, trečiosios lietuvių imigrantų bangos atstovas dr. Dainius Skripkauskas yra labai aktyviai įsijungęs į XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo ruošos darbus. Jo didžioji atsakomybė - simpoziumo pokylio ruošimas lapkričio 29 d. (šeštadienį) Marriott Hotel salėje, Burr Ridge, IL. Norintys daugiau informacijų apie pokylį, taip pat užsisakyti bilietus, gali skambinti tel. 800-625-1170.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima trečiadieniais 10:00-11:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Gledrė Kumplikas,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service



481-5397



New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
+ Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire Hall

OPEN

Mon.-Fri. 8 am to 6 pm
Sat. 8 am to 4 pm

866 E. 260 th St.
Cleveland, Oh. 44118

Patria Imports



We Sell Koldunai

Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!

794 East 185th St. • 216-531-6720



RENGINIŲ KALENDORIUS

LAPKRIČIO 16 d., nuo 11:30 iki 3:30 p.p. Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

ARKIVYSKUPO J. V. BULAITIS PAMINĖJIMO JUBILIEJUS

KUN. AUDRIUS ARŠTIKAITIS

SVETLANA ADLER

Šiomet arkivyskupas Jonas Bulaitis, baigdamas diplomatinę tarnybą, birželio 21 d. su kolegijos studentais bei Italijos lietuvių bendruomene paminėjo savo 75-erių metų, 50 metų kunigystės jubiliejus ir 26 metų vyskupystės sukaktį, taip pat atšventė Jonines.

Šventė prasidėjo Šv. Mišiomis Popiežiškojoje lietuvių Šv. Kazimiero kolegijoje, kurioms vadovavo kolegijos rektorius kun. Petras Šiurys, kartu koncelebravo kolegijos studentai. Rektorius pasidžiaugė, kad arkivyskupas savo buvimu praturtino šv. Jono Krikštytojo šventę: "Jūsų pašaukimo kelio pradžia buvo šioje kolegijoje ir po daugelio metų vėl sugrįžote čia, kur, kaip ne kartą prisipažinote, yra ir Jūsų namai", - sakė kun. P. Šiurys. Po šv. Mišių visi susirinkusieji gavo arkivyskupo palaiminimą, giedojo Viešpaties angelą ir palinkėjo arkivyskupui dvigubo jubiliejaus proga sveikatos, dvasinės stiprybės ir ilgų gyvenimo metų. Šventėje dalyvavo ir prie sveikinimų prisidėjo Lietuvos ambasadorius Italijoje Šarūnas Adomavičius.

Jonas Vytautas Bulaitis gimė 1933 metais birželio 23 d. Londone, lietuvių emigrantų šeimoje. Studijavo jėzuitų Šv. Ignaco gimnazijoje Londone. Sekmadieniais dalyvaudavo lietuvių bendruomenės Šv. Mišiose ir nuo vaikystės pamėgo lietuviškas giesmes.

1952 metais atvyko į Popiežiškąją šv. Kazimiero Lietuvių kolegiją Romoje ir Popiežiškame Grigaliaus universitete studijavo filosofiją ir teologiją. 1958 metais vasario 2 d. buvo išventintas kunigu ir, nors negyveno Lietuvoje, buvo inkardinuotas Kaišiadorių vyskupijoje. Po kunigystės šventimų buvo nusiųstas vienerių metų pastoracinei praktikai į Albany, dieceziją, New York. Baigęs pastoracinę praktiką grįžo atgal į Romą ir Popiežiškajame Laterano universitete studijavo Baž-

nytinę teisę (1959-1963). Tuo pačiu metu studijavo Popiežiškoje Diplomatinėje akademijoje (1961-1963).

1963 metais liepos 1 d. kun. Bulaitis pradeda dirbti Šventojo Sosto diplomatinėje tarnyboje. 1964 metais tapus Monsinjoru skiriamas dirbti į Korėją. Vėliau yra siunčiamas į Apaštališkąsias nunciatūras Santjago del Čile (1968, Pietų Amerika), Panama (1971), Kenija (1972-1977), Sudanas (1977). 1981 lapkričio mėnesį Apaštališkuoju Pro-nunciu titulu skiriamas Centrinei Afrikos Respublikai ir pirmuoju Šventojo Sosto Apaštališkuoju pasiuntiniu Čadui ir Kongo respublikai,

1982 metais sausio 6 d. šv. Petro Bazilikoje Popiežiaus J. Pauliaus II buvo konsekruotas vyskupu. Jonas Bulaitis buvo pirmasis Lietuvos vyskupas, kuris gimė ne Lietuvoje. Nepaisant to, kuo dažniau arkivyskupas J. Bulaitis stengiasi aplankyti Lietuvą. Atvykdamas į Birštoną gegužės ar birželio mėnesį, džiaugiasi galimybe dalyvauti gegužinėse ir birželio pamaldose, pirmos Komunijos, Motinos dienos, Tėvo dienos šventėse. Buvimą Lietuvoje arkivyskupas lygina su rekolekcijomis.

1986 metais arkivysk. Bulaitis paskirtas popiežiaus atstovu Irane. Vėliau vadovavo nunciatūrai Pietų Korėjoje, o žlugus komunizmui Mongolijoje ir šiai šaliai užmezgus diplomatinis santykius su Šv. Sostu - pirmuoju popiežiaus atstovu. Paskutiniuosius vienuolika metų (nuo 1997 m.) arkivysk. Bulaitis vadovavo apaštališkajai nunciatūrai Tiranoje (Albanija).

Po 25 metų praleistų Šventojo Sosto diplomatinėje tarnyboje, 2008 metais arkivyskupas Bulaitis pasitraukia iš aktyvaus diplomatinio gyvenimo. Dabar jis yra paskirtas postulatoriumi rūpintis arkivyskupo Teofilio Matulionio paskelbimo palaimintuoju byla.

Arkivyskupas Bulaitis nuo-

Tai visų mirusiųjų paminėjimas. Katalikų Bažnyčios liturgijoje diena už visus mirusius pasimelsti. Apie visų tikinčiųjų maldą už mirusius mini jau šv. Augustinas. Senovėje Bažnyčia už mirusius meldavosi jau 295 m. Vėlinių šventė labai greitai išplito Europoje, kai Cluny vienuolynas, abato šv. Odilono laikais, pirmasis pradėjo Vėlinės švęsti lapkričio 2 d. - kitą dieną po Visų šventųjų minėjimo.

Naujo supratimo Vėlinių šventei suteikė popiežius šv. Pijus X. Jis 1914 m. birželio 25 dienos dekretu Vėlinių dienai suteikė atleidus, gaunamus to paties asmens daug kartų, bet tik mirusius. Pop. Benediktas XV 1915 m. leido kunigams tą dieną laikyti trejas šv. Mišias: vienas paties kunigo intencija, antras už visus mirusius ir trečias popiežiaus intencija. Tą dieną visi altoriai yra privilegijuoti, laikas šv.

UŽ MASKVOJE NUŽUDYTUS KUNIGUS MELDŽIAMASI LIETUVOS JĖZUITŲ BAŽNYČIOSE

Vilnius, spalio 30 d. (LG1TIC). Lietuvos jėzuitų bažnyčiose penktadienį buvo meldžiamasi už Maskvoje žiauriai nužudytus du katalikų kunigus, Jėzuitų ordino narius, ir prašoma Dievo gailestingumo jų žudikams. Šv. Mišios už nužudytus jėzuitus buvo aukojamos Šiauliuose Šv. Ignaco bažnyčioje, Kaune Šv. Pranciškaus Ksavero bažnyčioje ir Vilniuje Šv. Kazimiero bažnyčioje. Kai kuriose Vilniaus bažnyčiose už nužudytuosius jau melstasi trečiadienio vakarą.

Maskvoje antradienio vakarą savo bute buvo rasti du žiauriai nužudyti jėzuitų kunigai - Jėzaus draugijos Nepriklausomojo Rusijos regiono vyresnysis Otto Messmer ir kunigas Victor Betancourt. Romoje žinia apie kunigų nužudymą buvo palydėta Jėzaus draugijos nota, kurioje pažymima, jog, pagal tyrimo duomenis, abu kunigai buvo nužudyti skirtingu laiku. "Meldžiame amžinos ramybės abiem nužudytiems jėzuitams ir Dievo gailestingumo jų žudikams", - kvietė Lietuvos ir

lat prisimindavo Popiežiškąją lietuvių šv. Kazimiero kolegiją Romoje. Kiekvienais metais apsilankydavo joje, pasidalydavo savo gyvenimo patirtimi su studentais, taip pat paremdavo materialine auka. Jo dėka buvo atnaujinta kolegijos biblioteka.

Paskutiniu metu arkivyskupas būdavo apsisitojęs Popiežiškos lietuvių šv. Kazimiero kolegijos svečių namuose "Villa Lituania". O nuo rugsėjo mėnesio persikėlė gyventi į Casa San Benedetto namus, skirtus diplomatinę tarnystę baigusiems vyskupams, šalia Vatikano.

Mišias kunigas gauna atlaidus už mirusius.

Daugelyje kraštų tą dieną tikintieji duoda išmalda vargšams, kad jie melstųsi už mirusius, lanko jų kapus, juos papuošia gėlėmis, žvakėmis. Senovėje iš pagoniškų laikų buvo likęs paprotys dėti ant kapų maisto. Vėliau tai buvo uždrausta. Ant kapų paliekami valgiai buvo skirti vargšams.

Lietuvoje, ypač nepriklausomybės laikais, susidarė gražus paprotys Vėlinių dieną papuošti kapus ne tik savųjų, bet ir bendrus karių, savanorių ir kitų tautų kapus. Rusų okupacijos metu tai buvo ypač tą dieną lankomi kapai, uždegamos žvakutės, meldžiamasi, giedamos giesmės, nors okupantas drausdavo - įžiūrėjo ne tik religinį, bet ir tautinį aktą. Tauta tą dieną prisiminė savo didvyrius, kurie dirbo ir aukojosi gyvybes už savo kraštą ir tuo pareiškė tėvynės meilę. (LE XXXIII)

Latvijos jėzuitų provincijolas kunigas Aldonas Gudaitis SJ.

DIRVAI AUKOJO

E.Petrini, Jackson, MS	145
F.Černius, La Grange Pk., IL	100
S.Butrimas, Orlando, FL	50
Č.Satka, Kirtland, OH	50
R.Bitėnas, Bronxville, NY	45
J.Jurkūnas, St. Pete. Bch, FL	45
K.Ripskis, Phoenix, AR	45
R.Tamulionis, St. Pete., FL	45
R.Dovydaitis, Dalton PA	30
G.Leonas, Bradford, NH	30
G.Narbutas, Vista, CA	22
V.Brakas, Willoughby, OH	20
Z.Dučmanas, Wickliffe, OH	20
J.Laskauskas, Baltimore, MD	20
B.Platukis, Ft. Atkinson, WI	20
S.Strikaitis, Los Angeles, CA	20
A.Žolynas, Escondido, CA	15
N.Chernetzky, Beachwood, OH ...	14
B.Flynn, Madeira, OH	14
G.Aukštuolis, Richmond, OH	10
V.Bergas, Sara Sota, FL	10
M.Burba, Western Springs, IL	10
P.Jokubka, St. Pete Bch, FL	10
A.Kačinskas, Lemont, IL	10
A.Vytuvis, Woodhaven, NY	10
A.Barzdukas, Falls Church, VA	5
J.Kartanas, Omaha, NE	5
A.Petraitienė, St. Pete B., FL	5
V.Spirikaitis, Euclid, OH	5

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokančių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratorios mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidinius mažiau begauna. *Dirvai* tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – *Dirvos* leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2008 m. lapkričio 1 d. pravesti naujų skaitytojų telkimo vajų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, *Dirvą* ir sumokės prenumeratorą už pirmus metus II-os klasės paštu JAV siunčiamą *Dirvą* moka tik 40 dol. I-os klasės paštu JAV ir Kanadoje moka 57 dol.

Mieli, ilgamečiai *Dirvos* skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite *Dirvą* savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 95 dol. pirmiems metams.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką gal sutelksime kelis šimtus naujų *Dirvos* skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime *Dirvos* tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą *Dirvos* stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškipti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas _____		
Nr. ir gatvė _____		
Miestas _____	Valstybė _____	Zip _____
Tel. numeris _____		

SPORTAS



Kauno „Žalgiriai“ spalio 30 d. Eurolygos rungtynėse jėgų užteko 25 minutes. Antrajame B grupės susitikime kauniečiai patyrė triuškinamą pralaimėjimą, namų aikštėje 67:93 nusileidę Sienos „Montepaschi“ ekipai su dviem lietuviais – R. Kaukėnu ir K. Lavrinovičiumi – priešaikyje. *lrytas.lt*

PASVEINKINTA EUROPOS ČEMPIONĖ

LR ministras pirmininkas Gediminas Kirkilas spalio 30 d. Vyriausybėje pasveikino Europos stalo teniso čempionę Rūtą Paškauskienę. Už pergalę Senojo žemyno pirmenybėse 31-erių metų kaunietei atiteko 40 tūkst. litų čekis ir Premjero dovana - laikrodis su parašu.

R. Paškauskienės mamai ir treneri Romualdai Garkaus-

kienei įteiktas 20 tūkst. litų čekis.

Sportininkė premjerui G. Kirkilui padovanojo stalo teniso enciklopediją, marškinėlius su parašu ir teniso raketę.

R. Paškauskienė Europos čempionatuose iš viso iškovojo aštuonis medalius. Beje, nuo 2003 metų nė vienai europietei nėra pavykę iškovoti Europos čempionato aukščiau-

siojo apdovanojimo. Paprastai juos laimėdavo Europos šalių pilietybės turinčios Kinijos stalo tenisininkės.

Susitikime buvo aptarta ir situacija Lietuvos stalo tenise, lėšų poreikis, sporto salių, kur būtų rengiami stalo tenisininkai, stoka. „Akivaizdu, kad didesnės finansinės paramos reikia ne tik pačiai Rūtai, bet ir visai sporto šakai“, - po susitikimo pareiškė G. Kirkilas.

KREPŠININKAS
L. KLEIZA –
STARTINIAME
PENKETE

23 metų 203 cm ūgio Denverio „Nuggets“ puolėjas iš Lietuvos Linas Kleiza, kurio agentas yra artį susitarimo dėl naujos sutarties, spalio 31 d. rungtynes su Los Angeles „Clippers“ klubu pradėjo startiniame penkete. „Suteiksiu Linui dar vieną galimybę, - teigė Denverio komandos vyriausiasis treneris George Carl. - Galbūt bandysime jį anksčiau įtraukti į puolimą“.

Lietuvis startiniame penkete pakeis dvejoms rungtynėms suspenduotą Carmelo Anthony.

Sezono atidarymo rungtynės L. Kleizai susiklostė prastai.

JAUNIESIEMS IMTYNININKAMS – SEPTYNI MEDALIAI

Latvijos sostinėje Rygoje vykusiame tarptautiniame Paulio Budovskio vardo graikų-romėnų imtynių turnyre lietuviai iškovojo septynis medalius – keturis aukso ir tris bronzos.

Jaunučių amžiaus grupėje (iki 15 metų) nugalėtoju tapo panevėžietis Edgaras Revutas (svorio kategorija iki 66 kg), o trečią vietą užėmė joniškietis Donatas Petkevičius (iki 62 kg).

Vaikų amžiaus grupėje (iki 13 metų) pirmą vietą užėmė

Puolėjas per aikštelėje praleista 21 minutę pelnė 4 taškus (1/4 dvitaškių, 0/4 tritaškių, 2/2 baudų) ir atkovojo 3 kamuolius.

LRT

ŠALFASS SUVAŽIAVIMAS
CLEVELAND, OH

Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos Centro valdyba rengia šių metų suvažiavimą įprastoje vietoje - Lietuvių namuose Cleveland, OH (877 East 185-th St., Cleveland, OH - tel. 216-531-2131) šeštadienį, lapkričio 15 d. (pradžią 11 v.r.). Kviečiame dalyvauti visų Š. Amerikos lietuviškų sporto klubų / organizacijų atstovus bei pavienius sportininkus, apžvelgsime praėjusių metų Sąjungos organizuotas varžybas, nuspręsimė sekančių metų pagrindinės ŠALFASS sporto šventės rengimo vietą (kuri dar yra nenustatyta - jei kuri nors Šiaurės Amerikos lietuvių sportinė organizacija mąstytų apie tokį įsi-

pareigojimą, maloniai lauksime dalykinio pasiūlymo suvažiavimo metu). Kaip žinia, kitų metų vasarą Vilniuje organizuojamos VIII Pasaulio lietuvių sporto žaidynės, į kurias didžiausią užsienyje gyvenančių lietuvių sportininkų delegaciją planuoja siųsti JAV ir Kanados sporto klubai, priklausantys ŠALFASS. Dėl papildomos informacijos, o taip pat kam reikia viešbučio šio suvažiavimo savaitgalį apsistoti Cleveland apylinkėse, prašome kreiptis į ŠALFASS Centro valdybos pirmininką Lauryną R. Misevičių tel./fax.: 732-317-9195 arba el. paštu laurynas.misevicius@ubs.com.

ŠALFASS inf.

OLIMPINIS ČEMPIONAS NETEKO LIETUVOS PILIETYBĖS

Vilnius, spalio 30 d. (LRT, ELTA). Futbolininkas Arminas Narbekovas, įsigaliojus Migracijos departamento nutarimui, neteko Lietuvos pilietybės, nes iki šiol neprisiekė Lietuvos Respublikai.

Visa Narbekovų šeima turi ir Austrijos pilietybę, o pagal Pilietybės įstatymą Lietuvos pilietybės netenkama įgijus ki-

tos šalies pilietybę.

Tačiau jau artimiausiu metu Seulo olimpinis čempionas vėl galės tapti Lietuvos piliečiu, šikart - išimties tvarka ir - davęs priesaiką.

43-ųjų metų A. Narbekovas yra laikomas vienu geriausių Lietuvos futbolininkų. Prieš kelerius metus jis pradėjo trenerio karjerą.

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com



www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.

Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJĮ SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga



**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamautojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.